

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

XXI əsr teatr fəlsəfəsi: mövcudluq konsepsiyası

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı keçirildi

2010-cu ildə əsası qoyulan və ötən müddətdə həm ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq mədəniyyət tədbirləri sırasında, həmçinin beynəlxalq teatr təşkilatlarının fəaliyyət təqvimində özünə mühüm yer qazanan Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı beşinci dəfə müxtəlif ölkələrdən teatr xadimlərini, sənətsünəsləri bir araya toplayıb. Mədəniyyət Nazirliyi, Teatr Xadimləri İttifaqı və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) birgə təşkilatçılığı ilə reallaşan konfrans bu dəfə “XXI əsr teatr fəlsəfəsi: mövcudluq konsepsiyası” mövzusunda həsr edilib.

Noyabrın 5-də tədbirin başlanmasından öncə V Beynəlxalq Teatr Konfransının iştirakçıları Fəxri xiyabanda ümummilli lider, müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdilər. Sonra Şəhidlər xiyabanına gedən konfrans iştirakçıları ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş Vətən övladlarının məzarlarını ziyarət edərək “Əbədi məşəl” abidəsinin önünə əkilər qoydular.

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının açılış mərasimi keçirildi.

Teatrın foyesində ötən beynəlxalq teatr konfranslarından bəhs edən fotosərgi və Milli Kitabxana tərəfindən təşkil edilən kitab sərgisi təşkil olunmuşdu.

Açılış mərasimi beynəlxalq konfransın tarixini, Azərbaycan teatrının keçdiyi yolu əks etdirən videoçarxın nümayişi ilə başlandı.

Sonra “British Council Azerbaijan” təşkilatının “Unlimited” proqramı çərçivəsində məhdud imkanlı insanlarda rəqs və teatr vasitəsilə əminlik hissi yaradan və onları potensiallarını reallaşdırmağa həvəsləndirən, inklüziv teatri təmsil edən qısa tamaşa təqdim edildi.

Mərasimdə ilk olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva qonaqları salamlayaraq Prezident İlham Əliyevin konfrans iştirakçılmasına ünvanlanan təbrik məktubunu oxudu.

davamı səh. 3-də

Muğam bizim milli sənətimizdir, milli sərvətimizdir

Bu gözəl, möhtəşəm bina bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı və dövləti öz milli sənəti olan muğama çox böyük sevgi ilə yanaşır. Bina həm xarici görünüşü və memarlıq baxımından çox gözəldir, həm də daxili tərtibat da göz oxşayır. Dərs otaqları, eyni zamanda, gözəl konsert salonu ən yüksək standartlara cavab verir. Bu Muğam Mərkəzində həm məşhur ifaçılarımız öz məharətlərini göstərəcəklər, həm də gənclər muğam sənətinə cəlb ediləcəklər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu sözləri noyabrın 5-də Ağdam Muğam Mərkəzinin açılışından sonra rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və Ağdamdan olan incəsənət xadimləri ilə görüşdə deyib. Dövlət başçısı və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə açılışı keçirilən sənət ocağı Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa olunub.

Prezident diqqətə çatdırıb ki, ölkəmizdə bir neçə muğam mərkəzi fəaliyyət göstərir. Bakıdakı Beynəlxalq Muğam Mərkəzi həm memarlıq, həm də bütün başqa keyfiyyətlər baxımından ən yüksək səviyyədədir: “Ondan sonra Füzuli, Ağcabədi rayonlarında muğam mərkəzləri yaradılmışdır və bu gün biz Ağdam rayonunda mərkəzin açılışını qeyd edirik”.

davamı səh. 2-də

Milli Dram Teatrı

“Vəsiyyət”lə qastrola çıxıb

səh. 7

Noyabrın 6-da Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Tofiq Quliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunan birinci “Estrada mahnısı” müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılma mərasimi keçirilib.

Müsabiqə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının təşəbbüsü və təşkilatçılığı, Mədəniyyət Nazirliyi və “Mədəniyyət” kanalının dəstəyi ilə reallaşıb.

Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə müsabiqənin əhəmiyyətindən söhbət açıb. Bildirib ki, müsabiqədə əsas məqsəd unudulmaz bəstəkar Tofiq Quliyevin yüksək peşəkarlıqla yaratdığı musiqi incilərini nüsxə götürərək müasir estrada mahnı janrında yeni mahnıların yazılmasını təşviq etməkdir. Ötən il dekabrın 8-də elan edilən müsabiqənin 1-ci seçim turuna ümumiliklə 57

“Estrada mahnısı” müsabiqəsinin qalibləri elan olunub

peşəkar və həvəskar bəstəkar tərəfindən 87 mahnı təqdim edilib.

Şərtlərə görə, müsabiqəyə heç bir yerdə səslənməmiş və nəşr olunmamış yeni mahnılar təqdim edilib. Mahnılar vokal ilə müxtəlif

Təqdim olunan əsərlər xalq artistləri Firəngiz Əlizadə, Rauf Babayev, əməkdar artistlər Gövhər Həsənzadə və Vüqar Cəmalzadədən ibarət münisiflər heyəti tərəfindən qiymətləndirilib.

Sonra qaliblər diplomlarla mükafatlandırılıblar. Müsabiqədə I, II və III yerlərə müvafiq olaraq Rəna Qədimova, Əməkdar incəsənət xadimi Sərdar Fərəcov və İlham İsmayılova layiq görüldü. Bəstəkarlar İttifaqının üzvləri Zabitə Məmmədova, Yalçın Məlikov və Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin II kurs tələbəsi Lələ Əhmədovaya həvəsləndirici mükafatlar təqdim edildi.

Qeyd edək ki, noyabrın 7-də Heydər Əliyev Sarayında müsabiqə qaliblərinin qala-konserti olacaq.

Dildən zəngin bir dil var ki...

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının proqramında yer alan ustad dərslərindən birincisi noyabrın 4-də Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında gerçəkləşdi.

Rusiya gələn tanınmış aktrisa-rejissor Lidiya Kopinanın “Fiziki teatr” cərəyanı

barədə ustad dərsi janrından, istiqamətindən asılı olmayaraq, bütün aktyorlara gərəklən vüqad dilinə həsr olunmuşdu.

Ustad dərindən əvvəl Mədəniyyət Nazirliyi İncəsənət şöbəsinin Teatr sektorunun müdiri Şaiq Səferov fiziki teatr anlayışı və cərəyanı barədə qısa söz açdı. Vüqad dilinin insanın söz ehtiyatından daha zəngin

olduğunu, hərəkəti idarə etməyi öyrənməyin ənənəvi teatrdə çalışan aktyor üçün vacibliyini vurğuladı. Sektor müdiri Moskvadakı “Fiziki teatr laboratoriyası” layihəsinin yaradıcısı və rəhbəri Lidiya Kopina haqqında məlumat verdi.

davamı səh. 5-də

100 film “Qızıl nar” uğrunda yarışacaq

Noyabrın 14-dən 17-dək Mədəniyyət Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, “Sinema” Gənclər Kinematografıqlar Mərkəzi, Gənclər Fondunun təşkilatçılığı ilə IX “Start” Beynəlxalq Qısa Filmlər Festivalı keçiriləcək. Bu ildən etibarən Azərbaycan Prodüserlər Gildiyası da festivala təşkilatı dəstək verir.

Əhatə dairəsini daha da genişləndirən festivala bu il 45 ölkədən 490 film göndərilib.

Festivalın Təşkilat komitəsinin təyin etdiyi üç nəfərdən ibarət seçim komissiyası tərəfindən müsabiqə proqramlarına 100 ekran əsəri daxil edilib. 72 film beynəlxalq, 28 film isə yerli

müsabiqədə “Qızıl nar” uğrunda mübarizəyə qoşulur.

Qaliblər “Ən yaxşı bədii film”, “Ən yaxşı sənədli film”, “Ən yaxşı animasiya filmi”, “Ən yaxşı eksperimental film” nominasiyaları ilə yanaşı, “Ən

yaxşı bədii film rejissoru”, “Ən yaxşı sənədli film rejissoru”, “Ən yaxşı animasiya film rejissoru”, “Ən yaxşı eksperimental film rejissoru” nominasiyaları üzrə seçiləcək.

Beynəlxalq müsabiqədə filmləri 5 nəfərdən ibarət beynəlxalq münisiflər heyəti qiymətləndirəcək. Festivalda ilk dəfə “Cinemobil” – telefonla çəkilmiş film müsabiqəsi də keçiriləcək.

Filmlər 14-17 noyabr tarixində Nizami Kino Mərkəzi, “Cinema Plus” (“28 Mall”) kino-teatrında saat 12-dən 16-dək nümayiş olunacaq.

Festival günlərində Azərbaycan kinosunun 120 illiyinə həsr olunmuş xüsusi proqram, ustad dərsləri, sənət muzakirələri də təşkil olunacaq.

Mikayıl Müşfiqin xatirəsi yad edilib

Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsi, Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodik Mərkəz və Cabir Novruz Mədəniyyət Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə Siyazan Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndəsi Mikayıl Müşfiqin 110 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib.

Ölməz şairin xatirəsinə həsr olunmuş daha bir tədbir Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil edilib. Tədbirdə “Oxu, tar” adlı kompozisiya təqdim olunub.

səh. 4

Biçmə-tikmə dərnəkləri üzrə müsabiqəyə yekun vuruldu

səh. 4

Alfina Sibgatullina: “Kazan tatarları ilə Azərbaycan türklərinin çox güclü əlaqələri olub”

səh. 6

“Yeddi gözəl” baleti Moskva səhnəsində

səh. 7

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının iştirakçılarna

Sizi V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının açılışı münasibətilə salamlayır və konfransın işinə müvəffəqiyyətlər arzu edirəm. Mədəniyyət bütün dövrlərdə insanların ünsiyyətinin başlıca vasitəsi və sivilizasiyalar arasında qarşılıqlı əlaqələrin etibarlı körpüsü olmuşdur. Bununla əlaqədar teatr sənəti də mədəniyyət və mədəni tərəqqi tarixi ilə daim dərin bağlılıqda təşəkkül tapmış və bədii-estetik fikrin zənginləşməsində həmişə mühüm rol oynamışdır.

XIX əsrin ikinci yarısından başlayaraq Azərbaycanda cərəyan edən və maarifçilik hərəkatını canlandıran ictimai-siyasi hadisələr ədəbiyyat, mədəniyyət və incəsənət sahələrində forma və məzmun dəyişikliklərinə yol açdı. Həmin dövr Azərbaycan teatrinin inkişafı baxımından olduqca əlamətdardır. Böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə tərəfindən milli dramaturgiyanın təməlinin qoyulması ölkəmizdə xalq teatrinin peşəkar teatr sənətinə çevrilməsi ilə nəticələndi. Ötən müddət ərzində dolğun fəaliyyət göstərmiş və əsl milli sərvətə çevrilmiş Azərbaycan teatru bu gün də xalqımızın sosial-mədəni həyatında özünəməxsus layiqli yer tutur.

Məmnunluq hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, konfransın ölkəmizin paytaxtında "Azərbaycan teatru 2009–2019-cu illərdə" Dövlət Proqramı çərçivəsində təşkil edilən xüsusi tədbir kimi qeyd olunmuşdur. Dünyanın 40-dan çox ölkəsindən gəlmiş teatr xadimlərinin, mötəbər teatr qurumlarının rəhbərləri və təmsilçilərinin, teatr mütəxəssislərinin iştirakı bu konfransın artan nüfuzundan xəbər verir. Sürətli qloballaşma şəraitində müasir teatrin imkanları, qarşılaşdığı problemlər və gələcək inkişafının əsas istiqamətlərinə dair mövzularda səmərəli fikir mübadiləsi aparılacağına və birgə layihələr işlənib hazırlanacağına əminəm.

Ümidvaram ki, konfrans geniş muzakirələr yolu ilə yaradıcılıq məsələlərinin uğurlu həllinə müvəffəq olaraq ölkələrimiz və xalqlarımız arasında mədəni əməkdaşlığın dərinləşməsi və dostluq tellərinin möhkəmlənməsinə dəyərli töhfələr verəcəkdir.

Hər birinizə gələcək fəaliyyətinizdə nailiyyətlər diləyirəm.

İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 noyabr 2018-ci il.

Prezident fəxri ad və təltiflərlə bağlı sərəncamlar imzalayıb

Prezident İlham Əliyev noyabrın 2-də Azərbaycan kino sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə Vəqif Qulam oğlu Behbudovun "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə təltif edilməsi barədə sərəncam imzalayıb.

Dövlət başçısı noyabrın 5-də ədəbiyyatşünaslıq sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Qəzənfər Məmməd oğlu Paşayevə "Əməkdar elm xadimi" fəxri adı verilməsi barədə sərəncam imzalayıb.

Prezidentin noyabrın 5-də imzaladığı daha iki sərəncamla ədəbiyyatşünaslıq sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətlərinə görə AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşları Nüşabə Araslı, Tahirə Məmməd "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu" ilə, Şirindil Alışanov, Mahirə Quliyeva və Vəqif Yusifov "Tərəqqi" medalı ilə təltif ediliblər.

Bakıda növbəti görüşədək...

Mədəniyyət Nazirliyi, Teatr Xadimləri İttifaqı və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı noyabrın 6-da başa çatdı. Konfrans "XXI əsr teatr fəlsəfəsi: mövcudluq konsepsiyası" mövzusunda həsr olunmuşdu.

Bağlılıq mərasimində çıxış edən Mədəniyyət Nazirliyinin sektor müdiri, Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı Təşkilat komitəsinin icraçı katibi Şaiq Səfərov tədbirin təşkilatçı qurumlarına təşəkkürünü bildirdi. O, iki gün ərzində konfransın keçirildiyi Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrının kollektivinə və konfransa qatılan beynəlxalq teatr təşkilatlarına, teatr mütəxəssislərinə minnətdarlığını ifadə etdi.

Şaiq Səfərov bildirdi ki, Azərbaycanın beşinci dəfə ev sahibliyi etdiyi Beynəlxalq Teatr Konfransına ildən-ilə maraq artır: "Büdfəki konfransın coğrafiyası əvvəlkilərə nisbətən daha da genişlənilib. Müxtəlif ölkələrdən teatr mütəxəssisləri konfransda çıxış edərək dünyada baş verən teatr proseslərini təhlil etdi. Bütün iştirakçılara bir daha təşəkkür edirəm".

Sonda konfrans iştirakçıları xatirə şəkli çəkdirdilər.

L.AZƏRİ

Mədəni marşrutlar layihəsi çərçivəsində bölgələrə səfər

Mədəniyyət Nazirliyi Həmkarlar İttifaqının 40 nəfərə yaxın üzvü 3-4 noyabrda mədəni marşrutlar layihəsi çərçivəsində respublikamızın bölgələrinə səfər ediblər.

Nazirliyin əməkdaşları XIII Nar festivalında iştirak edib, sonra Qəbələ rayonunda olublar. Rayonun tarixi mədəniyyət obyektlərinə baxış keçirilib.

Tur iştirakçıları İsmayilli rayonunda yerləşən Heydər Əliyev adına mədəniyyət və istirahət parkı, Tarix-diyarşünaslıq muzeyi və Mədəniyyət mərkəzini, daha sonra Şamaxı Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyini ziyarət ediblər.

İsmayilli rayon Mədəniyyət mərkəzində Lahic və İvanovka folklor qruplarının konsert proqramı təşkil olunub.

Muğam bizim milli sənətimizdir, milli sərvətimizdir

əvvəli səh. 1-də

Dövlət başçısı vurğulayıb ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın muğama göstərdiyi diqqət bütün cəmiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir: "Biz son illərdə muğamın demək olar ki, dirçəlməsini görürük. Biz əsrlər boyu bu gözəl milli sənətimizi yaşatmışıq, inkişaf etdirmişik, ancaq son illərdə muğamın Azərbaycanda inkişafına çox böyük təkan verildi. Ənənəvi muğam müsabiqələri keçirilib və Azərbaycan televiziya ilə canlı yayımlanır. Bu müsabiqələrin çox böyük əhəmiyyəti var. Həm gənc nəsil yetişir, həm gənc istedadlar gələcəyə yol tapırlar, həm də muğamın nə qədər gözəl sənət olduğunu bütün Azərbaycanda vətəndaşları görür, peyk vasitəsilə dünya da görür. Doğrudan da ənənəvi muğam müsabiqələri çox əhəmiyyətli hadisəyə çevrilmişdir. Həmçinin Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə ölkəmizdə ənənəvi olaraq beynəlxalq muğam festivalları da keçirilir. Bu təşəbbüsün də çox böyük əhəmiyyəti var. Çünki biz bu festivalların keçirilməsi ilə bir daha göstəririk ki, muğam milli sənətimizdir və muğamın bu gün dünyada yaşaması böyük dərəcədə

Azərbaycan xalqının zəhməti, istedadı hesabına mümkündür".

Bildirilib ki, Azərbaycan muğamının UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilməsi tarixi hadisədir: "Çünki bu addım həm dünya miqyasında muğama göstərilən böyük diqqətin, verilən əhəmiyyətin təzahürü idi, eyni zamanda, UNESCO muğamı Azərbaycan sənəti kimi qəbul edib. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə bir çox mədəni tədbirlər, təqdimatlar, sərgilər keçirilib, görkəmli ifaçılarımızın diskləri, kitabları, albomları buraxılıb. Yeni, çox böyük bir iş aparılıb. Bu gün açılışına toplaşdığımız Ağdam Muğam Mərkəzinin yaradılması bu böyük işlərin tərkib hissəsidir".

Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, muğam Azərbaycan xalqının milli sənəti, eyni zamanda milli sərvətidir. Bizim mədəni dəyərlərimizin, Azərbaycan dəyərlərinin inkişafı, qorunması üçün ədəbiyyatımızın, musiqimizin çox böyük əhəmiyyəti var. Muğam həm ədəbiyyatdır, həm musiqidir, həm də Azərbaycan dilinin saflığını qoruyan sənətdir.

Bu yaxınlarda Azərbaycan dilinin saflığının qorunması ilə bağlı fərman imzaladığını xatırladan dövlət başçısı qeyd edib

ki, dünyada gedən qloballaşma proseslərində biz dilimizi xarici təsirdən qorumalıyıq: "Bəzi hallarda həm kütləvi informasiya vasitələrində, həm digər sahələrdə dilimizə yad kəlmələr daxil edilir. Bunlar dilimizi zənginləşdirmir, əksinə, bəzən mövcud sözlər yeni sözlərlə əvəzlənir və mən bunun qəti əleyhinəyəm".

Prezident bildirib ki, bizim incəsənətimiz, ədəbiyyatımız milli ruhumuzu daha da yüksək səviyyəyə qaldırır. Biz elə etməliyik ki, gənc nəsil də milli ruhda təربيye alsın, vətənpərvərlik ruhunda böyüsün və gələcəkdə ölkəmizi layiqətlə idarə edə bilsin.

Görüşdə iştirak edən tanınmış musiqi xadimləri – xalq artistləri Arif Babayev, Mənsim İbrahimov, Aygün Bayramova, Ramiz Quliyev Ağdamda Muğam Mərkəzinin istifadəyə verilməsinə, bu sənətin inkişafına göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya minnətdarlığını bildiriblər. Çıxışlarda yekdil bir arzu ifadə olunub ki, torpaqlarımız işğaldan azad olunsun və belə gözəl, möhtəşəm muğam mərkəzləri o torpaqlarda da inşa edilsin.

*** * ***

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva noyabrın 5-də Ağdam rayonuna səfər zamanı Qarabağı, o cümlədən Ağdamı dünyada məşhur etmiş daha iki irsin qorunub saxlanılmasına xidmət edən müəssisələrin – "Azərbaycan"nın Ağdam filialının və Qarabağ Atıqlıq Kompleksinin açılışında iştirak ediblər.

Vurğulanıb ki, Quzanlı qəsəbəsində inşa edilən xalça emalatxanası milli xalçaçılıq sənətinin, Qarabağ xalça məktəbinin yaşadılmasına töhfədir. Ağdam rayonunun erməni təcavüzkarları tərəfindən işğal edilməsindən sonra Azərbaycanın milli sərvətinin nümunəsi olan Qarabağ atlarını yetişdirən kompleks Ağcabədi rayonunun Xamtorpaq ərazisində fəaliyyət göstərir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva qapalı manejdə Azərbaycanın qədim milli "Sür-papaq" atüstü oyununa baxıblar. Xatırladaq ki, 2013-cü ildə Qarabağ atı üzərində çövkən oyunu UNESCO-nun Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına salınıb.

Mədəniyyət naziri beynəlxalq konfransın qonaqlarını qəbul edib

Noyabrın 6-da mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransında iştirak edən Rusiya nümayəndə heyətini qəbul edib.

Nazir Azərbaycan-Rusiya teatr əlaqələrinin inkişafı və birgə əməkdaşlıqla bağlı fikirlərini bölüşərək bildirib ki, teatrlar arasında münasibətlər təkcə konfranslar zamanı deyil, daim dinamik tempdə inkişaf etməlidir. Buna görə də Azərbaycan teatrlarında rusiyalı teatr mütəxəssislərinin ustad dərslərinin, bu sahə ilə bağlı məruzələrinin mütləq təşkil edilməsi məqsəduşğun olar.

Y.Vaxtanqov adına Dövlət Akademik Teatrının direktoru Kiril Krok nazirin fikrini yüksək dəyərləndirərək yaxın gələcəkdə Azərbaycandan teatr sahəsində çalışan texniki heyətin bu teatrda ikihəftəlik treninq-təcrübə keçmələrini təklif edib.

Boris Şukin adına Teatr İnstitutunun Rejissorluq kafedrasının müdiri Mixail Borisov V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransında iştirakından məmnunluğunu bildirib. Qonaq 2016-cı ildən Azərbaycan dövlətinin dəstəyi ilə Moskva Teatr İnstitutunda oxuyan tələbələrini təhsili və hazırda tədris prosesinin mərhələləri haqqında məlumat verib.

S.Obraztsov adına Dövlət Akademik Kukla Teatrının direktoru İrina Korçevnikova, "Mosobr.tv"-nin baş redaktoru Marina Merkulova ölkələrimiz arasında mədəni əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Nazir Əbülfəs Qarayev Rusiya ilə münasibətlərin, bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsi üzrə də yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini, ölkələrimiz arasında mütləq olaraq mədəni layihələrin həyata keçirildiyi diqqətə çatdırıb.

Görüş Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının əhəmiyyəti və gələcəkdə qarşılıqlı birgə layihələr mövzusunda müzakirələrlə davam edib.

*** * ***

Nazir Əbülfəs Qarayev noyabrın 6-da V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının iştirakçısı olan beynəlxalq teatr təşkilatlarının təmsilçiləri ilə görüşüb.

UNESCO-nun "Sülh artisti" Əli Mahdi, Beynəlxalq Uşaq və Gənclər Teatrları Assosiasiyasının prezidenti İvet Harvdi, "Paranthese" Teatrının bədii rəhbəri, həmvətənimiz Emil Səlimov (Fransa), Teatr Tənqidçiləri Beynəlxalq Assosiasiyasının baş katibi Mişel Vays, "Artefactum" Holdingin prodüseri Jilberto Soberanes Rodrigues (Meksika), Beynəlxalq Teatr İnstitutu Milli Mərkəzinin prezidenti İbrahim Assiri (Səudiyyə Ərəbistanı) Bakı Teatr Konfransının təşkilinə, göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşkilatçılara minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Bildirilib ki, bu sahənin mütəxəssisləri mövdu olan problemlərin istiqamətlərini və həlli yollarını düşünməlidir. Bakı konfransı bu məsələlərə konseptual yanaşma imkanı verir.

Nazir Azərbaycanda mədəniyyət sahəsində həyata keçirilən dövlət siyasəti, ölkəmizdə reallaşan beynəlxalq layihələrdən danışib, mədəniyyətimizin təbliği istiqamətində görülən işlər haqqında qonaqlara məlumat verib.

*** * ***

Mədəniyyət naziri UNESCO-nun nəzdində fəaliyyət göstərən Beynəlxalq Teatr İnstitutunun prezidenti Məhəmməd Saif Əl-Əfham ilə də görüşüb.

Görüş zamanı BTİ ilə əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsi məqsədilə yeni təkliflər irəli sürülüb. Əbülfəs Qarayev Beynəlxalq Teatr İnstitutu ilə Azərbaycan teatrları arasında münasibətlərin inkişaf etdirilməsi və yeni mədəni layihələrin həyata keçirilməsinin önəmini qeyd edib.

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransında iştirak etməkdən məmnunluğunu bildiren qonaq tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə nazirə minnətdarlıq edib.

Əl-Füceyrə Beynəlxalq Monodram Forumunun prezidenti olan Məhəmməd Saif Əl-Əfham bu tədbirdə Azərbaycanlı teatr xadimlərinin yaxından iştirak etməsini arzuladığını bildirib.

Eyni zamanda BTİ-nin Dünya Konqresinin 2020-ci ildə Azərbaycanda keçirilməsi məsələsi də müzakirə olunub.

LALƏ

əvvəli səh. 1-də

Azərbaycan teatrı dünya teatr prosesinə daxil olub

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev çıxış edərək ölkəmizdə iki ildən bir gerçəkləşən konfransın əhəmiyyətindən söz açdı. Bildirdi ki, konfrans Prezident İlham Əliyevin 2009-cu il 18 may tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan teatrı 2009-2019-cu illərdə Dövlət Proqramı"na əsasən keçirilir. Builki konfransda 40-dan çox ölkədən qonaqlar iştirak edir. Məruzəçilər arasında nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri yer alır.

Ölkəmizdə, mədəniyyətin digər sahələri kimi, teatr sahəsinin də dövlət qayğısı ilə əhatə olunduğunu deyən nazir bildirdi ki, artıq ənənə halını almış bu konfrans Azərbaycan dövlətinin teatr sənətinin inkişafına nə qədər diqqət yetirdiyinin bir göstəricisidir. Müvafiq Dövlət Proqramı teatr binalarının ən müasir səviyyədə təmiri, yaradıcı heyətin peşəkarlığının artırılması, eyni zamanda Azərbaycan teatrinin XXI əsrdə yeni mərhələyə müasir baxışlarla qədəm qoymasına zəmin yaradıb: "Bu gün artıq Azərbaycan teatrı dünya teatr prosesinə daxil olaraq yeni yanaşmalara açıq şəkildə fəaliyyətini davam etdirməkdədir. Geriyə nəzər salanda görürük ki, teatr ictimaiyyəti bu proqramdan irəli gələn aktual məsələləri layiqincə yerinə yetirməyə nail olub. Teatrlarımız dünyanın ən məşhur festivallarında uğurla çıxış edir. Azərbaycan cəmiyyətində hökm sürən birlik imkanı verir ki, multikultural dəyərlər, qarşılıqlı anlaşma və ənənələr dünya miqyasında daha geniş təbliğ olunsun".

Nazir qeyd etdi ki, Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə ölkəmizə keçirilən beynəlxalq forumlar, konfranslar, yarışlar Azərbaycanın daha geniş səviyyədə tanınmasına xidmət edir.

Vurğulandı ki, teatr cəmiyyətdə gedən prosesləri əks etdirən aynadır. 146-cı mövsümünü yaşayan Azərbaycan teatrı təkcə paytaxtda deyil bölgələrdə də yeni inkişaf yoluna qədəm

XXI əsr teatr fəlsəfəsi: mövcudluq konsepsiyası

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı keçirildi

qoyub: "Bu günlərdə Sumqayıt və Mingəçevir teatrlarının 50 illiyini qeyd etdik. Azərbaycan ərazilərinin 20 faizi Ermənistanın silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub. İşğal altında olan rayonlarda teatr binaları da daxil olmaqla bütün mədəniyyət ocaqları, mədəni irs nümunələri dağıdılıb. Bu gün Ağdam, Füzuli, Şuşa, İrəvan teatrları qaçqın taleyi yaşayır və öz mövcudluqlarını qoruyub saxlamaq üçün bütün çətinliklərə sinə gərir. Buna görə də xalqımıza məxsus bütün mədəni dəyərləri qorumağa, ona sahib çıxmağa çalışmalıyıq".

Teatr peşəkarlarının ənənəvi olaraq Bakıda görüşməsi qürur hissi doğurur

Konfransın əhəmiyyətindən danışan nazir bildirdi ki, tədbirin məqsədi müxtəlif ölkələrdən gəlmiş teatr peşəkarları tərəfindən müasir teatrların imkanlarının və qarşılıqlı əlaqələrinin müzakirə edilməsi, yeniləşən dünyada teatr üçün platforma yaratmaqdır: "Teatr xadimlərinin yenidən bir araya gəlməsi və belə bir tədbirin Bakıda keçirilməsi bizdə

qürur hissi doğurur. İki gün ərzində konfransda dünyanın məşhur teatr xadimləri – rejissorlar, aktyorlar, dramaturqlar, ssenaristlər, bəzi ölkələrin teatr xadimləri ittifaqlarının, teatrla bağlı tanınmış qurumların, eləcə də müxtəlif ölkələrin teatr rəhbərlərinin məruzələri dinlənəcək. Ümumilikdə konfransın gündəliyində yer alan məsələlər teatr bilicilərinin canlı ünsiyyətini təmin etməklə yanaşı, uğurlu nəticəyə, qarşılıqlı yeni əlaqələrin qurulmasına zəmin yaradacaq. Biz açılış mərasiminin əvvəlində dəyərli bir təqdimatı izlədik. Hesab edirik ki, bu inklüzivlik mədəniyyətin bütün sahələrində öz həllini tapmalıdır. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 26 dövlət teatrı ilə yanaşı, "Üns" yaradıcılıq səhnəsi, bələdiyyə teatrı, yeni yaradılan teatrlar fəaliyyət göstərir. Gənclər tərəfindən yaradılan yeni teatr hərəkatları mövcuddur və bütün bunlar bizi məmnun edir. Gənclərin bu sahəyə cəlb edilməsi onun yaşaması və yeniləşməsinə işarədir. Konfrans müddətində bütün bu yeniliklər və müasir baxışlar barədə fikir mübadiləsi aparılacaq".

Çıxışının sonunda konfrans iştirakçılarına uğurlar arzulayan Əbülfəs Qarayev builki konfransda mühüm bir yeniliyin olacağını diqqətə çatdırdı. Bildirdi ki, konfrans başa çatdıqdan sonra qonaqlar "YARAT" Müasir İncəsənət Məkanının təşkilatçılığı ilə keçiriləcək beynəlxalq incəsənət festivalında iştirak edəcəklər. Bu da qonaqlar üçün daha zəngin proqram və təəssüratlar vəd edir.

Yeni fikir və ideyalar

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının sədri, Xalq artisti Azərpaşa Nemətov ölkəmizdə dövlətin teatrlarla sıx əlaqədə olduğunu diqqətə çatdırdı. Beynəlxalq Teatr İnstitutunun (BTİ) prezidenti Məhəmməd əl-Əfham konfransın mədəniyyətə arasında körpü olduğunu diqqətə çatdırdı. Qeyd etdi ki, incəsənət xadimlərinin bir araya gəlməsi dünyada sülhün təminatına xidmət edən vasitələrdəndir.

UNESCO-nun "Sülh artisti" Əli Mahdi diqqətə çatdırdı ki, Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı yeni fikir və ideyaların

paylaşılmasına şərait yaradır: "İnanıram ki, konfrans iştirakçıları bəşəri hədəflərə çatmaq üçün öz səylərini əsirməyəcəklər".

Beynəlxalq Kukla Teatrları İttifaqının (UNIMA) Kommunikasiya və ictimai əlaqələr üzrə komissiyasının sədri Katarina Klançnik-Kokutar təşkilatın Azərbaycanla əlaqələrindən söz açdı. Birgə əməkdaşlığı yüksək dəyərləndirdi. Açılış mərasimində həmçinin Rusiya Teatr Sənəti İnstitutunun rektoru Qriqori Zaslavski, Beynəlxalq Uşaq və Gənclər Teatrları Assosiasiyasının (ASSITEJ) prezidenti İvet Hardi çıxış edərək konfransın dünya teatrlarının bir araya gəlməsi və qarşılıqlı fikir mübadiləsi baxımından önəmini vurğuladılar.

Bildirildi ki, XXI əsrdə teatr problemləri nəinki fəlsəfi anlamda, həm də mövcud olan problemlərin həlli yollarını da düşündürməlidir. Bakı konfransı bu məsələlərə konseptual yanaşmağa imkan yaradır.

Sonra konfrans işini plenar iclaslarla davam etdirdi.

LALƏ

Çağdaş zaman və sənət: teatr prosesi fəlsəfi baxımdan necə görünür?

Konfransın birinci günü maraqlı çıxışlarla, eyni prosesa fərqli baxışlarla yadda qaldı

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının rəsmi açılış mərasimindən sonra keçirilən birinci plenar iclası Əliqismət Lalayev (Azərbaycan) və Lela Oçiauri (Gürcüstan) moderatorluq edirdilər.

İlk olaraq söz Gürcüstanın Xalq artisti, dünya şöhrətli teatr rejissoru Robert Struaya verildi. Qocaman rejissor qısa danışdı: "Dünya filosoflarla doludur. Buna görə də ne danışacağımı bil-mirəm. Həm də mən skeptikəm. Biz, yeni teatr insanları dünyanı dəyişə bilmərik, biz onu yalnız yaxşılaşdırma bilirik. Çox vaxt Şekspirin sözünü təkrar edirlər: "Dünya bir teatrdır, insanlar da onun aktyorları". Mənsə bu kəlamə bir cümlə əlavə etməmişəm: "İlahi, bu teatrın truppası necə də pisdir!". Mənə elə gəlir ki, səhnədə aktual fikirlər daha çox səsləndəndə teatr səhnə sənəti olmaqdan çıxır və qəzetə oxşayır".

Maraqlı, məzəli və acı gülüş doğuracaq qədər obyektiv fikir olsa da, konfrans iştirakçıları qocaman rejissorun fikrinin ardınca gedib, ona öz münasibətlərini bildirmədilər. Halbuki, növbəti çıxışçı – ispanlara qədərki dövrün milli teatr özəklərinin arazdırılmasına həsr olunmuş "Biz kimik? Meksika teatrlarında rituallardan qaynaqlanan səhnə konstruksiyaları" mövzusunda məruzə edən Monika

Bahonera Diaz teatr mövcudluğunun dayanıqlığını milli teatral köklərə qayıtmaq baxımından araşdırırdı.

Kanada təmsilçisi Mişel Vays isə məruzəsində Kvebekdə həyata ictimai nümayişlərə səbəb olmuş teatr tamaşasına seyrçinin münasibəti, teatrdə siyasi görüşlərin, milli azlıq məsələsinin qabardılmasından bəhs etdi.

Leyla Səlimovanın (Rusiya) "Vaxt keçir, cənablar. Vaxt öz-özünüdə..." məruzəsində diqqəti XX-XXI əsrlərin teatrlarında Sokratiana və Kantiana fəlsəfi fikir oyunlarına yönəltdi.

"Mona Liza ilə selfi". İlk baxışda məruzə başlığından daha çox diqqətçəkən reportaj adına oxşayan bu çıxışı isə Aydın Talibzadə (Azərbaycan) hazırlamışdı. Məruzəçi öz çıxışında virtual aləmə köçən mövzularımızın real sənətdən zövq almaq anlayışının dəyişməsinin və bu dəyişikliyin teatr tamaşaçısını hara aparacağından narahatlığını ifadə etmişdi.

Hindistanlı tədqiqatçı Pravin Bhoul Britaniya əsərəti dövründə Qərb teatrlarının təsiri altında milli teatrın hansı mədəni təsirlərlə məruz qaldığını araşdırmışdı.

* * *

Günün ikinci yarısında plenar iclas Məryəm Əlizadə (Azərbaycan) və Katarina Klançnik-Kokutarın (Sloveniya) moderatorluğu ilə davam etdi.

Piter Qoldfarbin (ABŞ) "Teatrın yeni fəlsəfəsi və XXI əsrdə tədris teatrı", İlham Rəhimlinin (Azərbaycan) "Əsrin teatr fəlsəfəsi insandır", Qalina Verbitskayanın (Rusiya) "Hamlet xaqi. Keçid dövrü qəhrəmanlarının özünüidentifikasiya probleminə dair" məruzələri mövzuya yanaşma baxımından nə qədər fərqli olsa da, sonucda müasir teatrın yüksək texnologiya dövrünün insanlarına nələri verə biləcəyinə və müasir tamaşaçının teatrdən gözləntilərinə həsr olunmuşdu.

Teatra biznes sahəsinə tətbiq edilən qaydaların şamil edilməməsinə təklif edən İlham Rəhimlinin çıxışı salonda coşğunluq da yarada bildi.

Belarus təmsilçisi Olqa Buravlyovanın "Teatr rejissorluğunda "üslub" anlayışı: əsas componentlər" məruzəsi sırf nəzəri məqamların araşdırılmasına diqqət çəkdi, Rəvə Çaturvedi və Yogita Svaminin (hər ikisi Hindistan) araşdırması isə öz çoxmillətli ölkələrində çoxmədəniyyətli teatrın qarşılaşdığı mövcudluq problemlərinin gözləntilərinə bərdə idi. İran teatrlarının Faramarz Qolamianın məruzəsinə adı konfransın mövzu istiqamətinə tam uyğun idi: "XXI əsrdə teatr fəlsəfəsi: Varlıq anlayışı və Varlıq".

* * *

İclas qısa fasilədən sonra müəyyən məqamları mübahisə doğuran müəllif hüquqlarına dair

Bern konvensiyası barədə məruzə edən Cozef Teoqa Ruşan Fernandorullenin çıxışı ilə başladı. Onun ardınca Saniya Kəbdiyeva (Qazaxıstan), Adil Əsədov (Azərbaycan), Ebru Gökdağ (Türkiyə) və Lela Oçiauri (Gürcüstan) məruzə etdilər. Qazaxıstan təmsilçisi öz ölkəsində teatr məkanında yaranan yeni teatrlardan, ənənəvi teatrdəki rejissor axtarışlarından söz açdı, Adil Əsədov isə "Teatr varlıq-mövcudluq kontrastı kontekstində" mövzulu araşdırmasının nəticələrini paylaştı.

* * *

Noyabrın 6-da V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı öz işinə davam etdi.

Səhər iclasının moderatorları Vidadi Qafarov (Azərbaycan) və Ebru Gökdağ (Türkiyə) idi.

İlk çıxış edən professor Məryəm Əlizadə (Azərbaycan) "Müasir fəlsəfədə teatr anlayışı"nı fəlsəfi konseptlərin mozaikası əsasında açıqladı. Onun məruzəsi teatrın bu gününə və daha çox gələcəyə doğru yönəlmişdisə, növbəti məruzəçi, Yaponiyadan gəlmiş Ken Hagivara ("Post")qloballaşma dövründə yaponların obrazyı'nın araşdırılmasına həsr etdiyi məruzəsində daha çox Qərb teatrının təsirinə məruz qalmış ənənəvi yapon teatrlarında baş vermiş səhnə təbəddülatlarını, ənənəvi milli teatra nüfuz etmiş yad düşüncənin

təsirini azaltmaq yollarından söz açdı.

Gürcüstandan İnqa Xalvaçi "Batum Dram Teatrı müasir proseslər kontekstində" adlı məruzəsində ayrıca götürülmüş bir teatrın nümunəsində çağdaş teatr prosesinə dair fikirlərini söylədi. Yunanıstandan gəlmiş teatr təşkilatçısı, aktrisa, dramaturq Emili Kamarinopolonun "Uşaqlar üçün işarə dili teatrı" məruzəsi nəzəri məsələlərin açılmasından daha çox, özünün rəhbərlik etdiyi "Bala tülkülər" teatrının yaranması, iş fəaliyyəti, eşitmə qüsurlu uşaqların teatr sənətinə nəinki tamaşaçı, həm də iştirakçı olaraq cəlb edilməsi barədə idi. Surdoteorcuma üsulu ilə oynanılan tamaşaları uşaqların cəmiyyətə daha asan uyğunlaşmasına, inklüziv cəmiyyətin bərqərar olmasına doğru ən düzgün addımlardan biri kimi qiymətləndirmək olar.

Plenar iclasın ikinci hissəsində dinlənən və konfransın mövzusuna maksimal yaxınlığına görə öz məruzə daha çox yadda qaldı.

Rusiya təmsilçiləri Marina və İlna Merkulovaların "Media çağırışları dövründə teatrdə

rəqəmsal texnologiyalar" məruzəsində Moskva teatrlarında "telefonlu adam"ların əlindəki ağıllı cihazlardan teatrın təbliği üçün necə bəhrələndikləri ilə bağlı artıq əldə olunan nailiyyətlərdən bəhs etdi. Mövzu iştirakçıların marağına səbəb oldu və xeyli də sual doğurdu.

Özbəkistanlı tədqiqatçı Temur Raşidov "Müasir bədii proses kontekstində teatr"ın yeri və rolu barədə mülahizələrini səlis ifadə etdi. Elçin Cəfərovun (Azərbaycan) "Vaqif İbrahimoglu'nun yeni teatr fəlsəfəsi və konseptual rejissurası" barədə tezis şəkildə qurduğu məruzəsi də maraqla qarşılandı. Rusiyadan gəlmiş teatr təhqidçiləri maraqla "yeni bu gün Avropanı düşündürən teatr cərəyanı artıq Azərbaycanda öz səhnə təəcəssümünü tapıb" kimi sualları bir daha göstərdi ki, milli teatr prosesimizdəki öyünüləsi məqamları, cəhətlərini, nailiyyətləri göstərmək, tanımaq üçün belə konfranslar ən yaxşı fürsət, ən əlverişli tribunadır və belə imkanlardan mümkün qədər çox bəhrələnmək lazımdır.

GÜLCAHAN

Teatr özünü necə yaşatmalı?

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının plenar iclasları noyabrın 6-da günün ikinci yarısında maraqlı məruzələrlə davam etdi.

Aydın Talibzadə (Azərbaycan) və Nina Mazurun (Almaniya) moderatorluğu ilə keçən iclaslarda Rüstəm Mürsəloğlu (Türkiyə) "Azərbaycan teatr tarixində qadın obrazları" mövzusunda məruzəsində M.F.Axundzadə və C.Cabbarlının əsərlərindəki qadın obrazlarının bədii həlli haqqında məlumat verdi.

Mahnaz Esmaili (İtaliya) "Səhnədə dil", Manana Turiaşvili (Gürcüstan) "Əli və Nino" əsərinin səhnə həlli, Jasmına Məlikova (Azərbaycan) "Səhnədə reallıq və illüziya", Marina Vasadze (Gürcüstan) "XXI əsr dramaturgiyası və teatr", Kiril Krovov (Rusiya) "Vaxtanqov teatrının tarixi və müasir fəaliyyəti", Aida Qafarova (Azərbaycan) "Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının tarixi və fəaliyyəti", Sayid Kazemian (İran) "İran teatrlarında teatr və fəlsəfə məsələləri", Zhainagul Kadirkulova (Qırğızıstan) "Qırğızıstan teatr sənətinin inkişafı" mövzularında məruzələrlə çıxış etdilər.

Çıxışlar zamanı ənənələri, fəlsəfi baxışlar və onun səhnədə həlli məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı. Diqqətə çatdırıldı ki, teatrdə ənənə bütün qapalı sistemləri inkar edənlərin qarşısına mükəmməl, ideal birlik alternativini qoyur. Bir tamaşada rejissor işi, aktyor ifası uğurlu olsa, səhnə tərtibatı isə yaxşı alınmasa, bu, tamaşanın bədii-estetik dəyərinə ciddi zərbə vurur. Tamaşanın uğurlu alınması, seyrçiye istənilən təsiri göstərə bilməsi üçün səhnədə hər şey – rejissor ideyası, aktyor oyunu, rəssam işi, dekorasiyalar, işıq, rəng, səs, musiqi, hətta tamaşanın oynanıldığı bina da çox önəmlidir.

Məruzəçilər internetin, kino və musiqinin virtual aləmdə tüğyan etdiyi bir dövrdə teatr özünü necə yaşatmalıdır mövzusunda təklif və düşüncələrini bölüşdülər.

L.AZƏRİ

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevin əmri ilə Cəlil Məlikov Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi vəzifəsinə təyin olunub. Noyabrın 5-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin yeni rəisi kollektivə təqdim olundu.

Tədbirdə mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev, nazirin birinci müavini Vəqif Əliyev, nazir müavini Rəfiq Bayramov, Səbail Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Zeynalov iştirak edirdi.

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev çıxış edərək bildirdi ki, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi işləmiş Vüqar Zeynalov Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Səbail Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin olunub. Bu təyinatla bağlı ölkə başçısına təşəkkür edən Əbülfəs Qarayev Vüqar Zeynalova yeni vəzifəsində uğurlar arzuladı.

Əbülfəs Qarayev Mədəniyyət Nazirliyi sistemində aparılan islahatlardan bəhs edərək, görülən işlərin ölkəmizin mədəniyyət sahəsinin daha da inkişaf etdirilməsinə yönəldiyini vurğuladı. Bildirdi ki, bu islahatların tərkib hissəsi kimi rayon-şəhər mədəniyyət şöbələri Bakı və 15 regional mədəniyyət idarəsində birləşdirilib. Bu da idarəçiliyin daha da təkmilləşdirilməsinə zəmin yaradıb.

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinə yeni rəis təyin olunub

Nazir bu sahədə qarşıda duran vəzifələrdən danışdı, mədəni xidmətlərin səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi istiqamətində fəaliyyətin gücləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı.

Səbail Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Zeynalov çıxış edərək mədəniyyət sahəsində çalışmaqdan

məmnunluğunu bildirdi, yeni idarə rəisinə təbriklərini çatdırdı.

Nazir Əbülfəs Qarayev daha sonra Cəlil Məlikovu Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin kollektivinə təqdim etdi.

Bildirdi ki, Cəlil Məlikov nazirlik sisteminə müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. Yaradıcı mühitdə formalaşmış,

perspektivli gənc kadrıdır: “Düşünürəm ki, Cəlil Məlikov üzərinə qoyulan vəzifəsinin öhdəsindən layiqincə gələcək”.

Nazir Cəlil Məlikova və Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin kollektivinə uğurlar arzu etdi.

Qeyd edək ki, Cəlil Bəhram oğlu Məlikov 1984-cü ildə Bakı şəhərində

anadan olub. 2004-cü ildə Bakı Dövlət Universitetini bitirib. 2007-ci ildən Mədəniyyət və Turizm Nazirliyində, daha sonra Mədəniyyət Nazirliyində müxtəlif vəzifələrdə işləyib. Son təyinatla qədar mədəniyyət nazirinin köməkçisi vəzifəsində çalışıb.

FARİZ

Mədəniyyət naziri Braziliya və Misir səfirləri ilə görüşüb

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev noyabrın 2-də Braziliya Federativ Respublikası və Misir Ərəb Respublikasının ölkəmizdəki səfirləri ilə görüşüb.

Braziliya səfiri Santyaqo Luis Bento Fernandes Alkasar ilə görüşdə iki ölkə arasında mədəniyyət sahəsində əlaqələr və əməkdaşlığın gələcək perspektivləri, həmçinin həyata keçirilə biləcək layihələr barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Səfir qəbula görə minnətdarlığını bildirib.

Nazir Əbülfəs Qarayevin Misirin Azərbaycanadakı səfiri Adel İbrahim ilə görüşündə də iki ölkə arasında mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq, o cümlədən qarşılıqlı mədəniyyət günlərinin keçirilməsi, hər iki ölkədə təşkil olunan beynəlxalq tədbirlərdə qarşılıqlı iştirak məsələləri müzakirə edilib.

Səfir Adel İbrahim 25-26 oktyabr 2018-ci il tarixində keçirilən VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun yüksək səviyyədə təşkil olunması münasibətilə təbriklərini çatdırıb.

“Kinoklub”un ilk axşamında “Acı ay” nümayiş etdirilib

Azərbaycan kinosunun 120 illik yubileyi ilə əlaqədar milli və dünya kino incilərini tamaşaçılara daha da yaxından tanımaq, eləcə də yaradıcı görüşlərin və kino axşamlarının keçirilməsi məqsədilə Mədəniyyət Nazirliyi, Dövlət Film Fondu və Nizami Kino Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə “Kinoklub” yaradılıb.

Noyabrın 2-də Nizami Kino Mərkəzində “Kinoklub”un ilk görüşü keçirilib. Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor və kinoşünas Ayaz Salayev tamaşaçılara dünya şöhrətli rejissor Roman Polanski-nin 1992-ci ildə çəkdiyi “Acı ay” bədii filmi barədə məlumat verib. Daha sonra film nümayiş olunub.

Ali təhsil müəssisələrində “Azərbaycan kinosu günləri”

Azərbaycan kinosunun 120 illik yubileyi ilə əlaqədar Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Dövlət Film Fondunun dəstəyi ilə noyabrın 5-də ali təhsil müəssisələrində “Azərbaycan kinosu günləri”nə start verilib.

Gənc nəslə milli kinonun müasir nümunələri ilə yaxından tanış etmək məqsədilə keçirilən tədbirin ilk iştirakçıları Bakı Dövlət Universiteti (BDU) və Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin (AMİU) tələbələri olub.

BDU-da rejissor Nizami Abbasın Şəmkir batalyonunun Qarabağ müharibəsindəki şücaətindən bəhs edən “Batalyon” filmi, AMİU-da isə Rəşad Qasimovun Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimov haqqında “Mübarizlik zirvəsi” və Zəmin Məmmədovun Milli Qəhrəman Allahverdi Bağirova həsr olunmuş “Qartal qamətli qəhrəman” sənədli filmləri göstərilib.

Dekabrın 21-dək davam edəcək kino günlərində vətənpərvərlik, maarifləndirici, incəsənət və tarixi mövzularda sənədli filmlərin nümayişi və sənət adamları ilə görüşlərin təşkili nəzərdə tutulub.

Açıq dərslər musiqi imlalarına həsr olunmuşdu

F.Əmirov adına 6 nömrəli onbirillik incəsənət məktəbində “Musiqi tədrisində körpülər. Yeni layihələr” adlı tədbir keçirildi. Tədbir Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) Musiqi nəzəriyyəsi kafedrası ilə birgə layihə əsasında təşkil olunmuşdu.

BMA-nın Musiqi nəzəriyyəsi kafedrasının dosenti, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Dilbər Məmmədova şagirdlərə “Musiqi məktəblərində musiqi imlasının yazılmasında hazırılıq” mövzusunda açıq dərslər keçdi. Açıq dərslərdə paytaxtı musiqi və incəsənət məktəblərinin nəzəriyyə şöbələrinin müəllimləri, BMA-nın, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin müəllim və tələbələri dinləyici kimi iştirak edirdilər.

D.Məmmədova musiqi imlalarının yazılmasında “İfa olunan musiqi parçasını tapmaq”, “Müəllimin səsinə notları tapmaq”, “Yaxşı tanıdığımız musiqi parçalarını yazmaq” və s. metodları elektron lövhənin köməyi ilə iştirakçılara təqdim etdi. Dərs prosesində şagirdlərin eşitmə, yaddaş, lövhədə işləmək və üzündən köçürə bilmək bacarıqları da yoxlanıldı.

Dərsin sonunda D.Məmmədova iştirakçıların suallarını cavablandırdı. Təcrübəli müəllimlərin də fikir və tövsiyələri dinləndi.

Tədbirin sonunda məktəbin direktoru, Əməkdar müəllim, professor Adilə Yusifova çıxış edərək bu şəkildə dərslərin müəmmadi keçirilməsinin, bilik və təcrübə mübadilələrinin vacibliyini vurğuladı. Direktor nəzəri dərslərin təşkili üçün BMA-nın kafedra müdiri, professor Könül Nəsirəyeva öz minnətdarlığını bildirdi.

S.FƏRƏOV

Noyabrın 6-da Nizami Kino Mərkəzində Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodik Mərkəz və Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi tərəfindən təşkil edilən mədəniyyət mərkəzləri, mədəniyyət evləri və klubların biçmə-tikmə dərnəkləri üzrə müsabiqənin final mərhələsi keçirildi.

İştirakçılar öncə paytaxtı mədəniyyət ocaqlarının biçmə-tikmə dərnəklərinin əl işləri sergisini tanış oldular.

MEMM-in direktoru Asif Usubəliyev çıxış edərək bildirdi ki, 9 Noyabr – Dövlət Bayrağı Günü və Cümhuriyyətin 100 illiyinə həsr edilmiş müsabiqənin məqsədi dərnəklərin fəaliyyətinin inkişaf etdirilməsi, uşaq və yeniyetmələrin dərnəklərə cəlb edilməsi, istedadlı gənclərin aşkar edilməsidir. İlk dəfə keçirilən və üç mərhələdən ibarət olan bu müsabiqədə biçmə-tikmə dərnəklərinin fəaliyyəti araşdırılıb.

Bu dərnəklər peşə təhsilinin ilk pilləsi sayılır.

Vurğulandı ki, ölkəmizdə mədəniyyət mərkəzlərinin müasirləşməsi qarşısı həm də bu müəssisələrdə qabaqcıl işlərin, yeni və sosial əhəmiyyət kəsb

edən fəaliyyətlərin təmin edilməsi kimi tələblər qoyur. Biçmə-tikmə dərnəkləri müsabiqəsi bu işlə məşğul olan gənclərin həyatın ilk uğur kimi yazılır.

Tədbirdə mədəniyyət müəssisələrinin direktorları çıxış edərək

Biçmə-tikmə dərnəkləri üzrə müsabiqəyə yekun vuruldu

belə bir müsabiqənin təşkilinə görə təşəkkürlərini bildirdilər.

Sonra müsabiqəyə təqdim edilən geyimlər nümayiş olundu. Əl işlərini professor, estetik üzrə alim Vədadi Xəlilov, modelyer, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Gülnarə Xəlilova, MEMM-in direktoru Asif Usubəliyev, Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının müəllimi Sevil Əliyeva və Nizami Kino Mərkəzinin direktoru Leyli Mirzəyevadan ibarət münisflər heyəti dəyərləndirdilər.

Birinci yerə Binə qəsəbə Mədəniyyət evi, ikinci yerə Səttar Bəhlulzadə adına Mədəniyyət evi, üçüncü yerə isə Binəqədi Mədəniyyət evi layiq görüldü.

Qaliblərə diplom və hədiyyələr təqdim edildi.

LALƏ

Mikayıl Müşfiqin xatirəsi yad edilib

Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsi, Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodik Mərkəz və Cabir Novruz Mədəniyyət Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə Siyazən Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndəsi Mikayıl Müşfiqin 110 illik

yubileyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib.

Tədbirdə çıxış edənlər ölməz şairin həyatından, yaradıcılığında danışıaraq bildiriblər ki, Müşfiq ədəbiyyat tariximizdə 30 yaşlı çığır, romantik xəyallar dünyasında qanadlanan bir gənc kimi qalacaq. Tədbir

incəsənət ustalarının ifasında şairin sözlərinə bəstələnmiş ifalarla davam edib.

*** * ***

Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Heydər Əliyev Mərkəzində Mikayıl Müşfiqin 110 illiyi münasibətilə keçirilən tədbirdə rayonun

“Vətən sənə oğul dedi...”

Milli Qəhrəman Şikar Aslanovun xatirəsi anıldı

Noyabrın 2-də Muzey Mərkəzində İstiqlal Muzeyi və Cəbrayıl Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin birgə təşkilatçılığı ilə Milli Qəhrəman Şikar Aslanovun xatirəsinə həsr edilən “Vətən sənə oğul dedi...” adlı tədbir keçirildi.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Tarix-diyarşünaslıq muzeyinin eksponatları və Milli Qəhrəmana həsr edilmiş guşə ilə tanış oldular.

Tarix-diyarşünaslıq muzeyinin direktoru Təriyel Abbasov tədbiri açaraq Cəbrayıl rayonunun erməni qəsbkarları tərəfindən işğalından bəhs etdi, Milli Qəhrəmanın həyat yolundan danışdı.

Bildirdi ki, vətənimizin müdafiəsi zamanı şəhidlik zirvəsinə yüksələn Şikar Aslanov 1970-ci il iyunun 10-da Cəbrayılın Süleymanlı kəndində dünyaya göz açıb. 1987-ci ildə kənd orta məktəbini bitirib, sonra sovet

ordusunda hərbi xidmət keçib. 1990-cı ildə vətənə qayıdaraq polis sıralarında işə başlayıb. Ermənistan işğalçılıq müharibəsinə başlayanda o da silaha sarılıb. 1992-ci ildə Xocavənd uğrunda gedən döyüşlərdə düşmənin atəş nöqtələrini peşəkarcasına susdurub. Həmin il iyul ayının 2-də ağır

döyüşlərin birində Şikar düşmənin snayper gülləsinə tuş gəlib və şəhid olub. Doğulduğu kənddə dəfn edilən Şikar Aslanova ölmündən sonra “Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı” adı verilib.

Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Arif Fərzəliyev çıxışında Vətən

uğrunda canından keçən Şikar Aslanovun vətənpərvərlik örnəyi yaratdığını dedi. Bildirdi ki, belə qəhrəman oğulların təbliği gənclərdə vətənsəverlik ruhunun formalaşmasında böyük rol oynayır.

Rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri, istefada olan polkovnik Vəqif Məhərrəmov (Şikar Aslanovun polis komandiri olub) Milli Qəhrəmanın şərəfli döyüş yolundan danışdı. Qeyd etdi ki, Şikar Aslanovda peşəkar hərbiçiyə xas bir əhval-ruhiyyə vardı. O, əsl döyüşçü idi.

Tədbirdə daha sonra Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Elçin Hüseynov, Milli Qəhrəmanın keçmiş döyüş yoldaşları Rəfael Abbasov, Mehman Hüseynov, bacısı Aytən Fətullayeva, İstiqlal Muzeyinin direktoru Fəridə Şəmsi və başqaları çıxış edərək Şikar Aslanovun döyüş yolundan, göstərdiyi igidliklərdən söhbət açdılar.

Sonda Milli Qəhrəmanın qardaşı Mükəfət Aslanov tədbirin təşkilatçılığına və iştirakçılarına öz dərin minnətdarlığını bildirdi.

SAVALAN

"XXI əsr teatr fəlsəfəsi: mövcudluq konsepsiyası" mövzusunda həsr olunmuş V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı dünyanın 49 ölkəsindən tanınmış mütəxəssisləri bir araya gətirib. Konfrans rejissor və prodüserlər, teatr xadimləri və teatrşünaslar üçün XXI əsrdə dünya teatr prosesində baş verən məsələlər barədə ətraflı müzakirələr aparmaq üçün mühüm fürsətdir.

Bu barədə noyabrın 2-də Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransına həsr olunmuş mətbuat konfransında məlumat verildi.

Mədəniyyət Nazirliyinin İnformasiya və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri İntiqam Hüseynov diqqətə çatdırdı ki, konfrans Prezident İlham Əliyevin 2009-cu il 18 may tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan teatrı 2009-2019-cu illərdə Dövlət Proqramı"na əsasən təşkil olunur. Tədbir Mədəniyyət Nazirliyi, Teatr Xadimləri İttifaqı və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilir.

Qeyd edildi ki, ənənəvi olaraq budəfəki konfransın da proqramına tanınmış teatr sənətkərlərinin ustad dərsləri, seminarları daxildir. Rusiyalı mütəxəssis Lidiya Kopinanın "Fiziki teatr" (4 noyabr, Dövlət Rus Dram Teatrı), Fransada yaşayan soydaşımız Emil Səlimovun

Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı təcrübə və fikir mübadiləsi üçün mühüm imkandır

"Yeni teatr üslubu" (7 noyabr, Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı) ustad dərsləri, eləcə də İvet Hardinin (Cənubi Afrika Respublikası) "ASSITEJ dünyasında yeniliklər" (7 noyabr, Gənc Tamaşaçılar Teatrı) və Mişel Vaysın (Kanada) "Teatr tənqidi problemləri" (7 noyabr, Akademik Milli Dram Teatrı) mövzusunda

seminarları teatr sənətkərləri və teatrşünaslar üçün maraqlı təcrübə və fikir mübadiləsi imkanındır.

V Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı Təşkilat komitəsinin icraçı katibi, nazirliyin Teatr sektorunun müdiri Şaiq Səfərov diqqətə çatdırdı ki, teatr sənətinin inkişafı ilə bağlı Dövlət Proqramında bu

sahənin gələcək perspektivləri, o cümlədən rejissor və aktyor sənətinin inkişafı, yeni, keyfiyyətli tamaşaların hazırlanması, Azərbaycan teatrının xaricdə təmsil olunması, məşhur teatr mütəxəssislərinin ölkəmizdə treninqlərinin keçirilməsi, teatr sahəsi üzrə festival və beynəlxalq tədbirlərin reallaşması və s. kimi tədbirlər əksini tapıb. Ötən dövr ərzində bu istiqamətdə mühüm işlər görüldü.

Bildirildi ki, Azərbaycanda teatr sahəsinə dövlət tərəfindən göstərilən diqqət və qayğı dünyanın bir çox ölkəsində yoxdur. Bu gün inkişaf etmiş ölkələrdə belə teatrlarda müəyyən böhran halları müşahidə olunur.

Teatr konfransına marağın artdığını deyən Şaiq Səfərov qeyd etdi ki, 2010-cu ildə ilk konfrans keçiriləndə cəmi 10 ölkədən 60 teatr mütəxəssisi iştirak edirdisə, hazırda iştirakçı ölkə sayı qat-qat çoxdur. Bakı konfransı dünyanın ən nüfuzlu teatr tədbirlərindən hesab olunur. Bakı konfransından sonra dünyanın bir sıra teatr mütəxəssisləri Azərbaycan mədəniyyəti ilə yaxından tanış oldular

və sevindirici haldır ki, konfrans çərçivəsində Akademik Opera və Balet Teatrında "Leyli və Məcnun" tamaşasını izlədikdən sonra incəsənət sahəsi üzrə bir Böyük Britaniya və iki ABŞ universiteti bu əsəri öz tədris planlarına daxil etdilər.

Diqqətə çatdırıldı ki, Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransı paytaxtımızı dünyanın teatr mərkəzlərindən birinə çevirib. MDB məkanında isə bu səviyyəli teatr hadisəsi yoxdur. Təşkilat komitəsi konfransın proqramının təkmilləşdirilməsi, mövzuların aktuallığı və nüfuzunun artırılmasına xüsusi önəm verib.

Vurğulandı ki, qloballaşan dünyada, internet məkanında teatr özünü necə yaşatmalıdır, hansı yenilikləri etməlidir kimi suallara cavab axtarmaq üçün bu konfrans əlamətdar imkandır. Yaponiyadan Meksikaya kimi tədbirə qatılan teatr mütəxəssisləri öz məruzələrində bu məsələlərə münasibət bildirəcəklər. Sonda jurnalistlərin sualları cavablandırıldı.

LALƏ

Dildən zəngin bir dil var ki...

əvvəli səh. 1-də

Lidiya Kopina. Standart teatr düşüncəsindən baxsaq, öz yaşdlarına ustad dərsi keçmək baxımından çox cavadır. 35 yaşı var. Uşaqlıqda idmanla ciddi məşğul olub, musiqi məktəbində də təhsil alıb. 2006-cı ildə Sankt-Peterburq Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetini dram teatrlı rejissorluğu və aktyor ustadlığı ixtisası üzrə bitirib. Rusiyada və xaricdə fiziki teatr və rəqs üzrə dəfələrlə ustad dərsləri keçib. Öyrəndiklərini, müxtəlif teatr məktəbi və cərəyanlarında vücud dili anlayışına dair biliklərini cəmləşdirərək öz ustad dərslı proqramını yaradıb.

* * *

Lidiya birbaşa məşğələyə keçmədən əvvəl öz ustad dərslı proqramı barədə məlumat verdi. Dedi ki, yalnız dram teatrlı aktyorları ilə işləyir. Fiziki teatr qaydalarına bələdlik aktyorun səhnədəki davranışına, hərəkətlərinə, obrazı daha yaxşı, daha asan və rahat ifadə etməsinə kömək edir: "Kino aktyordan bütün vücudu ilə oynamağı tələb etsə də, teatrdə bu, hər şeydən vacibdir. Çünki zalda əyləşmiş tamaşaçı aktyoru bütün – başdan-ayağa kimi görür və izləyir. Əgər aktyor öz vücudunu "danışdır" bilmirsə, tamaşaçı yalnız səhnədə "danışan baş" görür və belə bir teatr onun üçün artıq maraqlı deyil. Üstəlik, fiziki teatr bilgisi aktyora öz bədənini idarə etməyi öyrətdiyi üçün həm də onun təhlükəsizliyinin təminatçısıdır. Çünki, tənəffüs sistemi nizamlanır, oynaq-ların elastikliyi artır, müntəzəm məşğələlər aktyorun fiziki gücünü və dözümlünü artırır".

...İlk baxışdan adi görünən əraziləri yumşaltma hərəkətləri ilə başlayan ustad dərslı davam edir. Rus Dram Teatrının gənc aktyorlarının arasında Şri-Lankadan gəlmiş konfrans iştirakçısı da var. Lidiya gənclərə onların nə etməli olduğunu rus dilində anladandan sonra uyğun söz və ifadələrin qarşılıqlı ingiliss dilində axtara-axtara, çox zaman da elə vücud dili ilə nə etməli olduğunu qonağımıza başa salır. Qonaq isə söz və jestin, hərəkətin 50:50 nisbətində şərhini asanca anlayır. Hər halda onun tapşırıqları tam başa düşdüyü cavanlardan geri qalmamasından anlaşılır. Lidiya isə arada tərifləməyi, yaxud irad tutmağı unutmur.

Elə biz də bilmədiklərimizi öyrənirik. Demə, bədəni vücud dili "dərslı"ne hazırlamaq üçün gərək olan isinmə hərəkətlərinin, təmrinlərin fiziki tərbiyə baxımından da əhəmiyyəti böyükdür. Həm də

oturaq işlə məşğul olan peşə sahibləri üçün gərəkliymiş.

Lidiya tapşırıqdan tapşırığa keçdi maraqlı şərhlərlə dolğunlaşdırır. "...Vücud dili treninqi hərəkət stereotipini, düşüncə stereotipini sındırmaq, tənəffüs kanallarını açmaq üçün lazımdır..."

"...Sürət, hərəkətdən hərəkətə sürətli, bir göz qırpmasında keçid aktyor üçün çox vacibdir. O, obrazın xarakterini açmağa, hərəkəti dəyişməyə kömək edir..."

Bəzən isə şərhlər iradlarla əvəzlənir:

"...Daha çevik hərəkət edin, yoxsa ki, sizin bu sürətlə hərəkətinizə, yeriməyinizə baxanda adama elə gəlir ki, pənsiya yaşınız çatıb..."

"...Obraza girməyin, sadəcə, əraziləri, oynaq-larınızı idarə edin. Fiziki teatrın pantomimindən fərqi ondadır ki, siz obrazı illüstrasiya etmirsiniz, onu vücudunuzla idarə edib danışdırmaqla göstərsiniz..."

* * *

Nəhayət, ustad dərslı başa çatır. Dərslın sonunda Lidiya iştirakçılardan soruşur: "Kimi aktyordan bütün vücudu ilə oynamağı tələb etsə də, teatrdə bu, hər şeydən vacibdir. Çünki zalda əyləşmiş tamaşaçı aktyoru bütün – başdan-ayağa kimi görür və izləyir. Əgər aktyor öz vücudunu "danışdır" bilmirsə, tamaşaçı yalnız səhnədə "danışan baş" görür və belə bir teatr onun üçün artıq maraqlı deyil. Üstəlik, fiziki teatr bilgisi aktyora öz bədənini idarə etməyi öyrətdiyi üçün həm də onun təhlükəsizliyinin təminatçısıdır. Çünki, tənəffüs sistemi nizamlanır, oynaq-ların elastikliyi artır, müntəzəm məşğələlər aktyorun fiziki gücünü və dözümlünü artırır".

- Lidiya, xoş gəlmisiniz. Sizin ustad dərsliniz çox maraqlı idi. Təşəkkür edirik.

- Çox sağ olun. Amma əslində fiziki teatra "giriş kursu" səkkizsaatlıq məşq prosesindən ibarətdir. Yeni iki saata hər şeyi sığışdırmaq mümkün deyil.

- Əslində, fiziki teatr bir qədr yeni cərəyandır. Yəqin ki, siz də ona yətonədək müəyyən bir yol gəlmisiniz?

- Əvvəlcə dramatik aktrisa olmuşam. Yəni, bu gün də dram teatrlında, başqa layihələrdə paralel olaraq işləyirəm, kinoya, seriallara çəkilişlər. Fiziki teatra gəlişim isə belə oldu. Bir gün mən "Derevo" teatrlında Anton Adasinskiyin tamaşasına baxdım. Gördüm ki, heç bir söz demədən, vücudun dili ilə danışmaq daha səmimidir, daha düzdür və daha maraqlıdır...

- Yeri gəlmişkən, psixoloqlar da məsləhət görürlər ki, kiminlə ciddi məsləyə dair söhbət edəndə onun danışdığına qulaq asmaqla yanaşı, hərəkətlərinə diqqət yetirək. Çünki insanın dili yalan söyləyə bilər, vücudu isə yox...

- Elədir. Fiziki teatrdə aktyor hərəkətlər, jestlər ilə danışır, üstəlik, o, bu teatrdə heç zaman yalan danışa bilməz, hərəkətlər mütləq onu "ifşa edəcəkdir". Fiziki teatr müəllif teatrlıdır. Dünən oynanılan tamaşa bu gün dünənkinin təkrarı deyil, improvizasiya həmişə yer var. Dramatik teatrdə çalışan aktyor bu dili öyrənməlidir ki, tamaşaçı onu anlasın. Bu gün, internet əsrlində insan evdən çıxmadan istədiyi bədii əsərlə tanış ola, film, tamaşa seyr edə bilər. O, teatra məhz emosional kontakt üçün, sənətlə canlı ünsiyyət üçün gəlir.

- Dram aktyoru da fiziki teatr qanunlarını biləndə...

- Onun artıq öz vücudunu beynindən zorla idarə etməsinə ehtiyac qalmır, düşüncə ilə vücudu onun nə etməli olduğunu ötürür, obraz daha bitkin, daha uğurlu alınır.

- Bəs fiziki teatr bir cərəyan olaraq nə vaxt yaranıb? Qədim dövrdə ondan istifadə edilibmi? Məsələn, pantomim teatrının tarixi çox qədimlərə gedib çıxır...

- Əslində, fiziki teatr ən qədim dövr teatrlı saydığımız yunan teatrlından da qədimdir. İnsanlar ocaq başında halay vurub mərasim keçirdəndə sözdən yox, hərəkətlərdən, jestlərdən istifadə edirdilər, öz istəklərini məhz hərəkətlə çatdırırdılar. Bütövlükdə teatrın, o cümlədən də fiziki teatrın başlanğıcı həmin qədim dövrə gedib çıxır. Teatrın şaxələnməsi, janrların yaranması daha sonrakı dövrlərdə baş verib.

- Rusiyada, dünyada fiziki teatr cərəyanının ardıcılıarı çoxdur?

- Çox deyil... Bir teatr cərəyanı anlayışı kimi onu ötən əsrin qırxıncı illərində fransız Jak Lekok teatr aləminə gətirib, öz fiziki teatr məktəbini yaradıb. İtaliyanın "Ricci/For-te" teatr şirkəti fiziki teatr tamaşaları hazırlayır. Amma rus dilində fiziki teatra dair nə bir kitab yazılıb, nə də tərcümə edilib. Teatrdə çalışanlar, sadəcə, ondan xəbərsizdirlər.

- Amma ola bilməz ki, müxtəlif teatr cərəyanı və məktəblərində fiziki teatra dair heç nə olmasın...

- Niyə ki, var. Hətta Stanislavski məktəbində də fiziki teatrdən nəse var, amma bütün biliklər, məlumatlar dağınıqdır.

- Siz isə onları cəmləyib sistem halına salmışınız və artıq ustad dərslı də verirsiniz...

- Yox, mən pedaqoq deyiləm, sadəcə, gördüklərimi, oxuduqlarımı cəmləşdirib ildə bir-iki dəfə ustad dərslı verə bilərəm. Mən teatr işinin praktik tərəfi ilə məşğul olmağı seçmişəm. Özümü pedaqoq olmağa hazır hesab etmərəm. Belə baxanda, öz teatrlımda öz aktyor-larımla həftənin beş günü məşğul oluram. İstəyirəm ki, onlar daha yaxşı çalışsınlar, özlərini daha yaxşı ifadə edə bilsinlər. Çünki bizim bir tamaşamız o birinə bənzəmir. Hər nümayişdə nəse dəyişir, əvəzlənir.

- Sizin ustad dərslinizə baxa-baxa düşündüm ki, fiziki məşğələ aktyora təkəcə vücudunu idarə etməyi öyrətmir. Müntəzəm məşğul olmaqla həm də fiziki cəhətdən orqanizmi möhkəmləndirmək mümkündür...

- Əlbəttə, fiziki sağlamlıq, əsəblərin sakitliyi insanın sağlamlığının təməlidir. Bədən bizim ixtiyarımızda olan yeganə real sərvətdir. Düşüncə, fikir, tənəffüs tam olaraq bizim deyil. Orqanizmə sağlamsırsa, deməli, psixika sağlamsıdır. Psixika sağlamsırsa, vücudumuzda energetik kanalları açmaq, onlardan can və ruh sağlamlığı, tənəffüsün inkişafı üçün istifadə etmək mümkündür. Aktyor bütün bunları bilməlidir. Gündə 15 dəqiqə fiziki teatr təmrinlərinə vaxt ayırmaq bədəni tərbiyə edir, sağlamlığa xəter yetirmədən səhnədə necə yixılmağı, necə dayanmağı, üstəlik, bütün bunları zorla yox, ifadəli etməyi öyrədir.

- Bildiyim qədr, bu gün təkəcə bizim teatrın aktyorları yox, həm də Bakı ilə ilk görüşünüzdür. Təəssüratınız?

- Uşaqlar çox işləməlidirlər, bir qədr gərgindirlər. Ustad dərslinin sonuna yaxın artıq açılışdılar. Əgər məşğul olsalar, öz potensiallarına daha yaxşı bələd olacaqlar. Azərbaycan, Bakı barədə festivallarda, Rusiyada tanış olduğum dostlardan çox şey eşitmişəm. Bu gün şəhəri bir qədr görmək imkanım oldu. Bakı mənə Parisi, Barselonanı, İcərişəhəri isə hətta Kolumbiyanın qədim Kartaxena şəhərini xatırladı.

Gülçahan MİRMƏMƏD

Bakının tarixi küçələrinə ekskursiya turları

A vropa İttifaqının təşəbbüsü ilə "2018 – Avropa Mədəni İrsi ili" layihəsi çərçivəsində paytaxtımızda noyabrın 1-də başlanan "Fantaziya" mədəni irs festivalı davam edir. Noyabrın 3-4-də festival çərçivəsində Bakının tarixi küçə və məhəllələrinə tur təşkil edilib.

Almaniyanın Azərbaycandakı səfirliyi və "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsi tərəfindən tarixçilərin, peşəkar bələdçilərin dəstəyi ilə gerçəkləşən turun iştirakçıları XX əsrin əvvəlinə aid memarlıq inciləri ilə tanış olublar.

Məlumat verilib ki, tarixi binaların əksəriyyəti neft bumu dövründə avropalı memarlar tərəfindən layihələşdirilib.

Memar Elçin Əliyev "Bakı memarlığında alman irsi" proqramı çərçivəsində alman mənşəli memarların Bakıda qoyduğu izləri, jurnalist Vyaçeslav Sapunov "Əsrlər keçdikcə dəyişən Bakı" proqramı çərçivəsində İçərişəhəri və neft bumu dövrünə aid ilk binaların tarixini, bələdçi Ülker Mahmudova isə "Bakının gizli küçələri" proqramı çərçivəsində paytaxtın köhnə həyətlərini və memarlıq abidələrini tədqiq edib.

Tanınmış musiqişünas Seyran Qafarov vəfat edib

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvü, tanınmış musiqişünas, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Bakı Musiqi Akademiyasının baş müəllimi Seyran Əmir oğlu Qafarov ömrünün 49-cu payızında vəfat edib.

Seyran Qafarov 1969-cu il oktyabrın 2-də Bakıda anadan olub. Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının tarixi-nəzəriyyə və ifaçılıq fakültələrini bitirib. 1993-1997-ci illərdə BMA-nın "Qədim musiqi alətlərinin bərpası və təkmilləşdirilməsi" elmi laboratoriyasında işləyib. 1997-2010 illərdə Türkiyədə ixtisası üzrə pedaqoqi fəaliyyət göstərmiş. Həmçinin Bakı Musiqi Akademiyasında Musiqi tarixi kafedrasında baş müəllim işləyirdi.

O, gənc musiqiçilərə Qərb musiqi tarixi, Asiya və Afrika xalqlarının musiqisini tədris etməklə yanaşı, BMA-nın laboratoriyasında Azərbaycanın qədim musiqi aləti ney haqqında elmi araşdırmalarını davam etdirirdi. S.Qafarovun 2007-ci ildə Azərbaycanda müdafiə etdiyi dissertasiya işi, 2010-cu ildə Türkiyənin Baş Attestasiya Komissiyası tərəfindən doktorluq elmi dərəcəsi ilə təsdiq olunub.

Seyran Qafarov Türkiyə və Azərbaycanda bir sıra beynəlxalq simpozium və konfranslarda elmi məruzələrə çıxış edib, nüfuzlu elmi toplularda məqalələri dərc olunub.

Seyran Qafarov 2012-ci ildə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqına üzv seçilmişdi.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Fəxrəngiz Əlizadə, katiblər Cəlal Abbasov, Sərdar Fərəcov, Aliyə Məmmədova, İttifaqın İdarə Heyəti və kollektivi Bəstəkarlar İttifaqının katibi Zəmfira Qafarovaya oğlu

Seyran Qafarovun

vaxtsız vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

* * *

"Mədəniyyət" qəzetinin kollektivi Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibi, professor Zəmfira Qafarovaya oğlu

Seyran Qafarovun

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

“Maestro ilə ünsiyyət taleyimin ən böyük mükafatıdır”

Rusiya Federasiyasının M.M.İppolitov-İvanov adına Dövlət Musiqi Pedaqoji İnstitutunun rektoru, Əməkdar incəsənət xadimi, professor V.İ.Vorona Bakıda L. və M.Rostropoviçlərin ev-muzeyini ziyarət edib.

Bakıya VI Beynəlxalq Humanitar Forumunda iştirak etmək üçün gələn qonaq xatırladı ki, 1997-ci ildə maestro M.Rostropoviç doğma şəhərinə qayıdarkən onu müşayiət edən nümayəndə heyətinin tərkibində o da olub. 21 ildən sonra Bakıya gələrək, muzeyi ziyarət etməyi özünə borc bilib. Xatirələrini bölüşən professor deyib ki, 1997-ci ildə muzey hələ yaranmamışdı və maestro ilə birgə o zaman burada yaşayan evin sakinlərinin qonağı olmuşdu.

Muzeyin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Şeyla Heydərova qonağı ekspozisiya ilə tanış edib və muzeyin fəaliyyətindən, nadir eksponatlarından, burada keçirilən musiqi məclislərindən söhbət açıb.

M.Rostropoviçin ulu öndər Heydər Əliyevə yazdığı məktublar, ifaçılıq, dirijorluq, xeyriyyəçilik sahəsində fəaliyyətinə görə təltif olunduğu orden və medallar, mükafatlarla maraqla tanış olan V.İ.Vorona rəy kitabına ürək sözlərini yazıb: “İlk dəfə mən bu mənəzildə maestro M.Rostropoviçlə onun 70 illiyində olmuşam. Bu gün isə bu muzey dünya əhəmiyyətli tarixi bir yerdir və gələcək nəsillərə ölüyəgəlməz bir hədiyyədir. Dahi maestro ilə ünsiyyət taleyimin ən böyük mükafatıdır!”.

6 söhbət

Türkiyənin Amasya şəhərində “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin quruluşunun 100-cü ildə Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri” mövzusunda IV Beynəlxalq Həməzə Nigari simpoziumu keçirilib.

Simpozium Amasya Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti və onun Şamaxı filiali, MİRAS Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyi və Azərbaycan Türkləri Mədəniyyət, İncəsənət və Həmrəylik Dərnəyi (AZERDER) tərəfindən təşkil olunub. Tədbirə Türkiyə və Azərbaycan universitetlərinin, elm ocaqlarının əməkdaşları, İtaliya Beynəlxalq Yokoku Assosiasiyası, Dərbənd Azərbaycan Dövlət Dram Teatrı (Rusiya), Gürcüstan Qafqaz İrsi Araşdırma İnstitutu, İran Aşıqlar Birliyinin nümayəndələri qatılıb.

İştirakçılar öncə Mir Həməzə Nigarinin Amasya şəhərində yerləşən türbəsini, daha sonra

Şirvanlı məscidini, Xocalı şəhidlərinin xatirəsinə salınmış parkı ziyarət ediblər.

Açılış mərasimində təşkilat komitəsinin həmsədrləri dosentlər Mətin Haqverdiyev və

Beynəlxalq Həməzə Nigari simpoziumu keçirilib

Fariz Xəlilli çıxış edərək tədbir iştirakçılarını salamlayıblar. Simpoziumda AMEA Folklor İnstitutundan filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sönməz Abbaslı “Qarabağda toy adətləri”, Fəridə Mirişova “Şirvan bölgəsinin musiqi folkloru” başlıqlı məruzələrlə çıxış ediblər.

Amasyanın Suluova şəhərində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. MİRAS İB-in “Xançoban” folklor ansamblının, xanəndə Fəridə Mirişovanın, İrandan aşıqlar Səlcuq Şahbazi və Arif Həmidinin, Dərbənd Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının aktyorlarının çıxışları maraqla qarşılanıb.

S.QALİBOĞLU

Dilçi alimlərimiz Novosibirskdə beynəlxalq konfransda çıxış ediblər

Rusiya Elmlər Akademiyası Sibir Bölməsinin Filologiya İnstitutunun Novosibirsk Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dillər Universiteti ilə birgə keçirdiyi “Sibir xalqlarının və həmsərhəd bölgələrin dilləri: eksperimental və tətbiqi dilçiliyin aktual problemləri” mövzusunda beynəlxalq konfrans başa çatıb.

Bildirək ki, Novosibirskdə təşkil edilən tədbirdə 16 ölkədən alimlərin, o cümlədən

Azərbaycan Dillər Universitetinin əməkdaşları – professorlar Fəxrəddin Veysəlli,

Həbib Zərbəliyev və dosent Cəmil Babayevin məruzələri dinlənilib.

F.Veysəlli məruzəsində bildirib ki, bu gün tətbiqi dilçilik nəinki humanitar, həm də texniki sahələrdə geniş yayılmışdır. O, əlifbaların tərtibindən tutmuş nitq signalı əsasında danışanın şəxsiyyətini

müəyyənəlməyə qədər məsələləri əhatə edir.

H.Zərbəliyev müxtəlif dillərin materialları əsasında cümlələrdə morfem və söz hissələrinin buraxılaraq dilə danışanların qənaətlə nail olduqlarını əyani misallarla nümayiş etdirib.

C.Babayev isə türk dillərində sözün ikizirvəlliliyi nəzəriyyəsinə dair danışaraq konfrans iştirakçılarının diqqətini Azərbaycan dilçiliyinin nəzəri problemlərinə cəlb edib.

SOLTAN

Kazan tatarları ilə Azərbaycan türklərinin çox güclü əlaqələri olub

Alfina Sibgatullina: “Türkologiya sahəsində əvvəlki işbirliyi, o cümlədən türk respublikaları ilə əlaqələr zəifləyib. Hər kəs öz küncünə çəkilib bir şeylər yazır, amma ortaq heç nə yoxdur”

Türkoloq-alim, professor Alfina Sibgatullina əslən Kazan türküdür. Tataristanda doğulub, boya-başa çatıb. Hazırda Rusiya Elmlər Akademiyasının Şərqşünaslıq İnstitutunun Şərq tarixi bölümünün əməkdaşdır. Onunla söhbətimizdə Rusiyanın elm sahəsində türkologiyanın yeri, türkdillli xalqlar arasında bugünkü elmi əməkdaşlığın səviyyəsi, Rusiya daxilində yaşayan türk kökenli xalqların ana dillərini qorunmaları və digər məsələlərə toxunduq.

- Alfina xanım, istərdim söhbətə öncə dildən başlayaq. Türk dünyasının önəmli qismi Rusiya Federasiyasında yaşayır, buradakı türk kökenli xalqların respublikaları var. Bu xalqların öz ana dillərini qoruması Türk dünyasının mövcudluğu, inkişafı baxımından çox önemlidir. Bu baxımdan, məsələn, hazırda Tataristanda bu sahədə durum necədir?

- Əvvəlcə onu deyim ki, Kazan türkləri Rusiyada ikinci millət hesab olunur. Yəni biz burada diaspor deyilik. Rusiya Federasiyasının əsas millətlərindən biri. Əvvəllər Tataristanda tatar dili daha geniş şəkildə yayılmış, universitetlərdə, orta məktəblərdə keçilirdi. Əgər müqayisə etsək, sovet dövründə tatar dilinin durumu daha yaxşı idi, nəinki indi. İndi məktəblərdə ana dillərin istəkdən asılı olaraq, yeni fakültəti tədris olunması milli mədəniyyətlərin inkişafı baxımından mənfi bir haldır. Uşaqlar ana dillərini ancaq mətbəx dili olaraq tanıyırlar.

- Bildiyim qədər, siz Moskvaya köçdükdən sonra həm də bu şəhərdə yaşayan soydaşlarınıza tatar dili dərsləri keçmisiniz...

- Moskvada yaşayan tatarların bir qismi Nijni Novqorod tatarlarıdır. Yeni Kazanda, Kazan tatarları arasında olmayıblar. Onlar dillərini qorumuşlar, amma ədəbi dili o qədər də bilmirlər. Moskvada yaşayan tatarlara bu ədəbi dili anlatmaq istədim. Bu kursu da özünü tatar olaraq qəbul edənlər üçün açdım. Bundan başqa, Moskva Dövlət Pedaqoji Universitetində Tatar dili bölümünü açdıq və mən orda tatar ədəbiyyatı tarixinə dair mühazirələr oxudum. Təəssüf ki, o kurslar da, bölüm də qapandı. Hazırda sadəcə Moskvada Tatar Milli Muxtariyyət Mərkəzində tatar dili dərsləri keçilir.

- Türkoloq kimi sizi daha çox hansı sahələr maraqlandırır? Araşdırma obyektləriniz nələr olub?

- Hazırda Rusiya Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq İnstitutunun Şərq tarixi bölümündə çalışıram. Professor, şərqşünas, türkoloq Dmitri Vasilyev o bölümün müdürüdür. Daha çox Rusiya müsəlmanlarının Türkiyə ilə əlaqələrinə dair araşdırmalar aparırıq. Onların Osmanlı və Rusiya arasında ortada qalmaları, Osmanlı imperiyası ilə əlaqələri – bu müsəlmanlar Həccə gedərkən

İstanbul üzərindən keçiblər, oraya təhsil almağa gediblər və s. – bütün bunlar məni çox maraqlandırır. Artıq bununla bağlı kitabım da çıxıb. Bundan başqa, Birinci Dünya müharibəsində Osmanlı ordusundan əsir düşənlərin Rusiyadakı aqibətini tədqiq etdim. Belli oldu ki, Sibire göndərilən Osmanlı zabitlərinin bir çoxunun qaçmalarına Kazan türkləri yardım edib. Onlar bu əsirləri Bakıya göndərirlər, Bakıda da tanınmış neft milyonçusu, xeyriyyəçi Zeynalabdin Tağıyev onların İran üzərindən və ya başqa yoldan Türkiyəyə göndərilməsinə kömək edir. Ümumiyyətlə, Kazan türkləri ilə Azərbaycan türklərinin tarixən çox güclü əlaqələri olub. Osmanlı və Tatar ədəbiyyatında müsəlman öndər mövzusunda da çalışmaları var. Hazırkı işləyib bitirdiyim mövzu Türkiyənin tanınmış ictimai xadimi, yazıçısı Xalidə Edipə bağlıdır. Bu il onunla bağlı kitabım çıxacaq.

- Hazırda Rusiyada türkologiyanın durumu necədir? Bu sahədə araşdırmaların səviyyəsi əvvəlki dövrlə müqayisədə sizi qane edirmi?

- İstərdim ki, sovetlər zamanında olduğu kimi bu elmin yeri, səviyyəsi daha irəlində olsun. Amma məndə görə, Rusiyadakı türkologiya artıq çox zəifdir. Bunun da səbəbi maddi məsələlərdir. Artıq yeni nəsil elm sahəsinə gəlmir. Çünki türkologiya pul gətirmir. Əvvəllər türkologiyanın yönəldilməsi üçün mərkəzlər vardı, bu gün isə onlardan heç biri yoxdur. Dilçilik İnstitutu türk dillərinin qrammatikasını öyrədirdi. Digər tərəfdən, əvvəlki işbirliyi, o cümlədən türk respublikaları ilə əlaqələr zəifləyib. Digər məsələ də dillə bağlıdır. Məsələn, Özbəkistanda rus dilini bilənlər, demək olar ki, çox az qalıb. Orda rus dilinin zəifləməsi, Rusiyada isə elmi dil rus dili olduğu üçün artıq bu iplər qopur. Hər kəs öz dilində yazıb, öz ölkəsində çap edir. Sovet dövründə türkologiya üzrə mərkəzlər var idi və o mərkəzlərdə çalışan türk əsillilər çox idi. Məsələn, bu gün “Rossiyskaya türkologiya” jurnalı çap edilir, amma təəssüf ki, zəif çıxır.

Bakıda “Türkologiya” dərgisi çıxır, amma bizə gəlmir. İnternetdən oxumaq imkanı belə azdır. Elmi mübadilə də yoxdur. Bu səbəblərdən də, məsələn, Özbəkistanda vəziyyəti bilmək istəyirəm, amma bu, mümkün deyil. Hər kəs öz küncünə çəkilib bir şeylər yazır, amma ortaq heç nə yoxdur. Sovet dövründə isə bütün bunlar bir mərkəzdən yönəldilirdi. Türkologiya üzrə Türkiyədə çoxlu alimlər var. Qazaxıstan da bu sahədə güclüdür. Özbəkistanda şərqşünaslıq yaxşı inkişaf edib, amma rus dili zəiflədiyi üçün elmi əlaqələrimiz, demək olar ki, yoxdur.

- Sovet imperiyası dağıldıqdan sonra Türk dünyası ilə bağlı müxtəlif təşkilatlar quruldu. Onlarla əlaqələriniz necədir?

- Qazaxıstanın paytaxtında yerləşən Beynəlxalq Türk Akademiyası ilə əlaqəmiz var. Yaxın gələcəkdə ortaq dərgi çıxarmaq istəyirik. Çünki Qazaxıstanda hələ də rus dili yayılıdır. Amma mən düşünürəm ki, türkoloqları rus dili deyil, türkçə altında toplamamız lazımdır. Təəssüf ki, hələ də ortaq dilimiz yoxdur. Bu bərdə çox müzakirələr gedib. Hətta bir zamanlar Kazan tatarlarının dilinin də ortaq türk dili olmasını istəyənlər vardı. Mən düşünürəm ki, ortaq dil olmalıdır. Bu ya Türkiyə türkcəsi əsasında ola bilər, ya da başqa.

- Türkologiyanın gələcəyini necə görürsünüz?

- Türkologiya türk xalqlarının gələcəyi ilə yaxından əlaqəlidir. Mən öz məqalələrimi tatarca da yazıram. Bu da ən azından dilimizi qorumağa verdiyim töhfədir. Amma bu bir adamın işi deyil. Deyirlər ki, ata-analar övladları üçün məktəbi özləri seçsin, yeni tatarca oxusunlar və ya oxumasınlar. Çoxu deyir ki, uşaq beynini yormasın. Tatar dilindənsə rus dilində oxusun, ali məktəbə qəbul olsun. Düşünürəm ki, əgər bizim dilimiz, ədəbiyyatımız, tariximizlə bağlı bir şeylər yazılmasa, bu, türkologiyanın böyük itkisi olacaq. Amma sadəcə Kazan türkləri deyil ki. Bu vəziyyətdə olan başqa türk xalqları da var. Başqırdlar, çuvaşlar bizdən daha da mürəkkəb durumdadır.

- Türkiyəyə tez-tez gedirsiniz. Təəssürləriniz necədir?

- İmkan olanda gedirəm. Türkiyə daxil olmaqla, türk respublikalarını çox sevirəm. Onları bir az da qışqırıram. Müstəqil dövlətlərdir, dövlət dilləri var. Onlar olmasa, türklük də bitəcək. Türk dünyası ilə bağlı çalışan qurumları təqdir edirəm. Arzu edirəm ki, daha da çoxalsınlar, fəaliyyətləri genişlənsin. Onlar fəaliyyətləri ilə bizə də impuls verirlər.

**Mehpara SULTANOVA
Moskva**

P.S. Alfina xanımla söhbətdən sonra onu da yaxından maraqlandıracaq xəbər aldı. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin oktyabrın 26-da Rusiya xalqlarının ana dillərinin qorunması və öyrənilməsi Fondunun yaradılması haqqında fərman imzalayıb.

Ədəbiyyatımızın Bağdad mühiti haqqında kitab

XVI yüzillikdə Azərbaycan türkcəsində yazıb-yaratmış və Bağdadda yaşamış bir sıra şair və ədiblərimiz var ki, onların həyat və yaradıcılığı, yazılı irsi bu günə qədər hələ də tədqiq edilməyib.

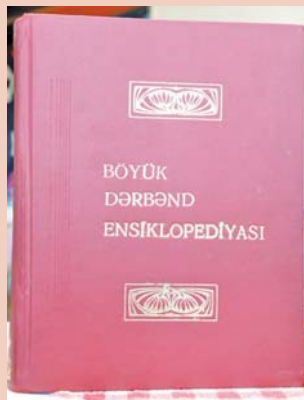
AMEA Əlyazmalar İnstitutunun əməkdaşı Şöhrət Səlimbəylinin yeni çapdan çıxmış “XVI əsr Azərbaycan ədəbiyyatının Bağdad ədəbi mühiti: Ruhi Bağdadi” kitabı xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Nəşrin elmi redaktoru filologiya elmləri doktoru Paşa Kərimov, rəyçilər filologiya elmləri doktoru, professor Yaqub Babayev və filologiya elmləri doktoru, professor Mahmud Allahmanlıdır.

Kitabda XVI əsr şeirinə damğasını vuran söz ustaları Məhəmməd Füzuli (Molla Məhəmməd Bağdadi), Şəmsi Bağdadi və onun oğlu Əhdi Bağdadi, Ruhi Bağdadi, Hüsni Bağdadi və onun oğlu Rindi Bağdadi, Həsəri Şirvani, Hüzni Bağdadi, Zehni Bağdadi, Fəzli Mövlana (Füzulinin oğlu) və başqa azərbaycanlı sənətkarların həyat və yaradıcılıqları tədqiqatı cəlb edilib.

Kitabda “Divan”ı bu günümüzdə gəlib çatmış Ruhi Bağdadinin (1544-1606) həyat və yaradıcılığı geniş şəkildə araşdırılıb. Ruhi bütün yaradıcılığında Füzuli və Nəsimi irsindən qidalanıb. Davamçılarından Ruhi qədər Füzuli ədəbi məktəbinə yaxın ikinci bir sənətkar, demək olar ki, yoxdur. Ruhinin “Divan”ı 40 qəsidə, 6 mərsiyə, mindən çox qəzəl və digər nümunələrdən ibarətdir.

“Böyük Dərbənd Ensiklopediyası”nın təqdimatı

Noyabrın 3-də Bakıda “Dərbənd” Xeyriyyə İctimai Birliyi idarə heyətinin ümumi yığıncağında qurumun sədri, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının professoru, tarix elmləri doktoru Nurulla Əliyevin müəllifi olduğu “Böyük Dərbənd Ensiklopediyası”nın təqdimatı keçirilib.

Ensiklopediyada Dərbənd şəhərinin yaranması, arxeologiyası, tarixi, topoqrafiyası, toponimikası, etnoqrafiyası, memarlıq abidələri, o cümlədən görkəmli şəxsiyyətləri haqqında dolğun məlumat verilir. Kitab şəhərin çoxəsrlik tarixi ilə bağlı daha maraqlı hadisələr, görkəmli və tanınmış şəxsiyyətlər, şəhərdəki etnik proseslər və əhalinin sosial tərkibi, Dərbəndin iqtisadi və mədəni inkişafı, qədim tarixi, memarlığı ilə bağlı məlumatlarla zəngindir.

Kitabın elmi redaktoru Bakı Dövlət Universitetinin Qafqaz xalqları tarixi kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, professor İradə Hüseynova, redaktoru filologiya elmləri doktoru, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının professoru Sədi Nuriyevdir.

Qeyd olunub ki, “Böyük Dərbənd Ensiklopediyası”nda təqdim olunan zəngin informasiya müxtəlif elm sahələrində, Azərbaycan tarixi üzrə yazılacaq əsərlərdə, ali təhsil müəssisələrində praktiki əhəmiyyətini tapa, həmçinin tədqiqatçılar və Azərbaycan tarixi ilə maraqlananlar üçün faydalı mənbə ola bilər.

“Şair kimi yox, şeir kimi ölmək istəyirəm”

Səməd Vurğunun ev-muzeyində görkəmli şair, dramaturq Vəqif Səmədoğlunun “Şair kimi yox, şeir kimi ölmək istəyirəm” kitabının təqdimatı keçirilib.

Səməd Vurğun 1948-ci ildə Polşanın Vrotslav şəhərində Sülhü müdafiə edən elm və mədəniyyət xadimlərinin Dünya konqresində iştirak edib və ilk Azərbaycan şairidir ki, 1951-ci ildə Varşavada polyak dilində “Zəncinin arzuları” kitabı nəşr edilib. Onun “Fərhad və Şirin” dramı mövzusunda polyak alimi Maria Emilia Zayançikovski tərəfindən doktorluq işi yazılıb.

Tədbirdə Polşanın Azərbaycanca səfirinin müavini Andrey Yankovskiy, şair və yazıçılar iştirak edib.

“Yeddi gözəl” baleti Moskva səhnəsində

Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin 100 illik yubileyi münasibətilə Rusiyanın Xalq artisti Sergey Bezrukovun rəhbərlik etdiyi Moskva Quberniya Teatrında “Russkiy balet” Teatrının ifasında “Yeddi gözəl” baleti nümayiş olunub. Əsəri Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının sabiq solisti, Azərbaycanın və Rusiyanın Əməkdar artisti, “Russkiy balet” Teatrının baletmeysteri Vitali Axundov səhnələşdirib.

Tamaşadan əvvəl çıxış edən Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu Prezident

İlham Əliyevin sərəncamına əsasən Qara Qarayevin 100 illiyilə bağlı silsilə tədbirlərin

keçirilidiyni bildirərək böyük sənətkarın yubileyinin Rusiyada, Türkiyədə, Qazaxıstanda və

digər ölkələrdə təntənə ilə qeyd olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Səfir “Russkiy balet” Teatrının bədii rəhbəri Vyacheslav Qordeyevə Azərbaycan mədəniyyətinə və incəsənətinə, Qara Qarayev irsinə göstərdiyi diqqətə görə təşəkkürünü bildirib.

Vitali Axundov “Yeddi gözəl”in onun yaradıcılığında xüsusi yerindən danışaraq deyib ki, bu balet ən çox sevdiyi səhnə əsərlərindən biridir. O, tamaşanın ərəsəyə gəlməsinə dəstək verən Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinə və Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinə minnətdarlığını bildirib.

Qeyd edək ki, Vitali Axundovun quruluşunda “Yeddi gözəl” baleti Rusiya Federasiyasının Mordoviya Respublikasının paytaxtı Saransk şəhərində də nümayiş olunub.

Milli Dram Teatrı “Vəsiyyə”lə qastrola çıxıb

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının kollektivi ölkənin şimal-qərb bölgəsinə qastrol səfərinə gedib. Teatrın mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, kollektiv noyabrın 6-da Balakəndə, ayın 7-də Zaqatalada, 8-də isə Qax rayonunda sənətsevərlər qarşısında “Vəsiyyə” tamaşası ilə çıxış edəcək.

Yazıçı-dramaturq Hüseynbala Mireləmovun “Axiretdən gələn zəng” pyesi əsasında səhnələşdirilən ikihissəli “qara komediya”nın quruluşçu rejissoru Xalq artisti Firudin Məhərrəmov, rejissoru Əlif Cahangirli, səhnə tərtibatçısı Xalq rəssamı Nazim Bəykişiyev, musiqi tərtibatçısı Kamil İsmayilovdur.

Dövrən adlı varlı şəxsi 60 illik yubiley məclisində elektrik

cərəyanı vurur. Bundan sonra onun var-dövlətini yaxınlarına bağışlaması barədə vəsiyyəti üzə çıxır. Onu dəfn edirlər və varidatı uğrunda mübarizə başlayır. Dövrən isə ölməyib və qəbirdən yaxınlarına zəng edir...

Səhnə əsərində əməkdar artistlər Abbas Qəhrəmanov, Münəvvər Əliyeva, Mirzə Ağabəyli, Almaz Amanova,

Kazım Həsənzadə, Aslan Şirin, aktyorlar Rövşən Kərimdux,

Ləman İmanova, Sevinc Əliyeva və başqaları oynayırlar.

50-ci mövsümün ilk premyerası

50 illik yubileyini qeyd edən Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı repertuarını zənginləşdirməkdədir. Teatrda rus xalq nağılı əsasında səhnələşdirilən “Kim güclü, kim ağıllı?” tamaşasının premyerası olub.

Kiçikyaşlı tamaşaçılar, məktəblilər üçün əyləncəli və maarifləndirici nağıl-tamaşada obrazların təmsalında ağıl və gücün müqayisəsi aparılır.

Nümayişdən öncə teatrın direktoru, Əməkdar artist Mubəriz Həmidov tamaşaçıları salamlayıb, yeni mövsüm və yeni tamaşa münasibətilə yaradıcı heyəti təbrik edib.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru və musiqi tərtibatçısı Ayla Osmanova, quruluşçu rəssamı Nizami Dadaşov, rəqlərin quruluşçusu Ceyhun Dadaşovdur.

Obrazları teatrın gənc və ortayaş nəslinə mənsub aktyorlarından Şəhla Məmmədova, Ceyhun Məhərrəmov, Vəfa Qurbanova, Dağlar Rüstəmov, Sevdə Hüseynova, Yalçın Səlimov və Elmir Mehdiyev ifa edirlər.

“Evlən, oğul, evlən!..”

Başqırd müəlliflərin əsəri Lənkəran teatrında

Cəfərova ifa ediblər. Qeyd edək ki, bundan əvvəl Lənkəran teatrının səhnəsində

Süleyman və Həmdiyyə Lətipovların “Şah və əks-səda” əsəri oynanılib.

“Yeyərsən qaz ətinə, görərsən ləzzətini”

Bilik Fondunun tələbə dərnəyi Şamaxıda tamaşa göstərib

Bilik Fondunun “Mədəni maarifləndirmə” proqramı çərçivəsində Şamaxı rayon Mədəniyyət Mərkəzinə ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

Rayon İcra Hakimiyyəti ilə birgə təşkil edilən tədbirdə Bilik Fondunun “Mizan” tələbə dərnəyinin rəhbəri, Xalq artisti Məmməd Səfa (Qasimov) “Klassik əsərlərin səhnə həlli” mövzusunda müəhazirə söyləyib. Müəhazirəçi teatrın sintetik sənət növü sayıldığı üçün müxtəlif ifadə vasitələrinə malik olduğunu diqqətə çatdırıb. O, dərnəyin fəaliyyətindən söz açıb, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin nəzdində

Pedaqoji Kollecin tələbələrinin teatr sənətinə vurğunluqlarından

danışılıb və kollektivin səhnələşdirdiyi tamaşalardan bəhs edib.

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin (ADMLU) Teatr və kino fakültəsinin dekani Ellada Hüseynova çıxışında dövlətin teatr və kino sənətinə göstərdiyi diqqət və qayğısından bəhs edib.

Tədbirin bədii hissəsində ADMİU-nun 3-cü kurs tələbələrindən iştirakı, Xalq artisti Məmməd Səfanın rəhbərliyi ilə Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevin “Yeyərsən qaz ətinə, görərsən ləzzətini” əsəri əsasında hazırlanmış eyniadlı tamaşa göstərilib.

Tamaşa alqışlarla qarşılanıb. Bədii hissədən sonra qonaqlar Şamaxı qəbiristanlığında böyük şairlər Seyid Əzim Şirvani və Mirzə Ələkbər Sabirin məzarlarını ziyarət ediblər.

TƏQVİM

6-8 noyabr

Azərbaycan

6 noyabr 1926 – Azərbaycan Radiosunun yarandığı gündür. Həmin gün Bakıda ilk radiostansiya fəaliyyətə başlayıb. İlk dövrdə gündəlik efir vaxtı 2 saat təşkil edirdi. Sonradan 4 saata, daha sonra 6 saata çatdı. 1956-cı il fevralın 14-də Azərbaycan Televiziyası fəaliyyətə başladı.

6 noyabr 1931 – Şair, nasir Tofiq Mahmud (Tofiq Mahmud oğlu Mehdiyev; 1931-1997) Naxçıvan MR Şahbuz rayonunda doğulub.

6 noyabr 1974 – Şair-dramaturq, tərcüməçi İslam Əhməd oğlu Səfərlı (12.2.1923 - 1974) vəfat edib.

6 noyabr 2009 – Xalq yazıçısı Qılman İlkin (Qılman İsabala oğlu Musayev; 11.4.1914 - 2009) vəfat edib.

7 noyabr 1906 – Aktyor, rejissor Məmməd Əli oğlu Əlili (1906-1993) anadan olub.

7 noyabr 1908 – Şair, alim, pedaqoq Maqsum Məsim oğlu Şeyxzadə (1908-1967) anadan olub. Bakıda təhsil alıb, sonra Daşkəndə köçüb. Özbəkistanın məşhur edibi olub.

7 noyabr 1917 – Görkəmli bəstəkar, Xalq artisti Tofiq Ələkbər oğlu Quliyev (1917 - 4.10.2000) anadan olub. Azərbaycan estrada musiqisinin yaradıcılarından biri, çoxsaylı mahnıların müəllifidir. “Bəxtiyar”, “Görüş”, “Ögey ana”, “Onu bağışlamaq olarmı?”, “Nəsimi”, “Qayınana” və s. filmlərə, tamaşalara musiqi bəstələyib. Bəstəkarlar İttifaqının sədri olub.

7 noyabr 1917 – Türkoqol alim, professor İren İsgəndər bəy qızı Məlikova (Melikoff; 1917 - 9.1.2009) Peterburqda anadan olub. 1919-cu ildə ailəsi Fransaya köçüb.

7 noyabr 1917 – Xalq rəssamı Tağı Əzizağa oğlu Tağıyev (1917-1993) Bakıda anadan olub.

7 noyabr 1920 – Azərbaycan radiosunun ilk diktorlarından biri, Xalq artisti Fatma Ağacabbar qızı Cabbarova (1920-2008) anadan olub.

7 noyabr 1923 – Dilçi, filologiya elmləri doktoru, professor Rəhilə Cavad qızı Məhərrəmov (1923-2011) Bakıda anadan olub.

7 noyabr 1925 – Əməkdar incəsənət xadimi, teatr rəssamı Əyub Səfər oğlu Fətəliyev (1925 - 2000) İrəvanda anadan olub.

7 noyabr 1934 – Xalq artisti, müğənni Oqtay Ağayev (1934 – 14.11.2006) Bakıda anadan olub.

7 noyabr 1940 – Xalq artisti, xanəndə Baba Mahmud oğlu (Mirzəyev; 1940 - 6.12.2006) Qazax rayonunda doğulub.

7 noyabr 1945 – Xalq artisti Zərnigar Fəti qızı Ağakişiyeva (1945-2018) Quba rayonunun Rustov kəndində anadan olub.

8 noyabr 1923 – Xalq artisti, instrumental ifaçı, dirijor Tofiq Qəzənfər oğlu Əhmədov (1923 - 23.3.1981) anadan olub. Azərbaycan Radiosu və Televiziyasının estrada orkestrini yaradıb, milli caz musiqisinin inkişafına töhfələr verib.

8 noyabr 1930 – Bəstəkar Əfsər Bayram oğlu Cavanşirov (1930-2006) Füzuli rayonunun Horadiz kəndində doğulub. Simfoniya, uşaq xoru üçün əsərlərin müəllifidir.

8 noyabr 1944 – Teatrşünas, yazıçı-publisist Cəlil Həbib oğlu Vəzirov (1944-2008) anadan olub.

Dünya

6 noyabr 1814 – Belçikalı musiqi aləti ustası, saksofonun yaradıcısı Adolf Saks (Antoine-Joseph (Adolphe) Sax, 1814-1894) anadan olub.

6 noyabr 1936 – Moldova kinorejissoru, ssenarist, şair Emil Lotyanu (1936-2003) anadan olub. Filmləri: “Tabor səmaya gedir”, “Mənim nəvəsişli və zərif heyvanım”.

7 noyabr 1913 – Fransız yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1957) Alber Kamyu (Albert Camus, 1913 - 4.1.1960) anadan olub. Ekzistensializm fəlsəfəsinin tanınmış nümayəndəsidir. Əsərləri: “Vəbə”, “Özge”, “Sizif haqqında mif”, “Qiyamçı adam” və s.

8 noyabr 1837 – Gürcü yazıçısı, publisist, şair İlyə Çavçavadze (1837 - 12.9.1907) anadan olub. “Erməni alimləri və fəryad edən daşlar” əsərində ermənilərin qonşu xalqların tarixi irsinə qarşı saxtakarlıq əməllərini ifşa edib.

8 noyabr 1935 – Fransız aktyoru Alen Delon anadan olub.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

AFİŞA

7-9 noyabr

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı (Nizami küçəsi 95)

9 noyabr Moskva Teatrının tamaşası – “Sirena” 19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı (Füzuli meydanı 1)

9 noyabr K.Abdulla - “Bir, iki - bizimki...” 19.00

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı (Xaqani küçəsi 7)

9 noyabr K.Qoldoni – “Senyor Todero-xulıqan” 19.00

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı (Zərifə Əliyeva küçəsi 8)

7 noyabr YARAT Müasir İncəsənət Mərkəzi təqdim edir: II MAP teatr festivalı - Vene Teatr (Estoniya) - “Ördək ovu” 19.00

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı (Neftçilər prospekti 36)

7-8 noyabr II MAP teatr festivalı - “Brodyaçaya sobaqça” Kukla teatrı (Rusiya) - “Kaşanka” 12.00
15.00
II MAP festivalı çərçivəsində - “Merlin Puppet Theatre” (Almaniya, Yunanıstan) - “Heç kimin torpağı” 15.00

Yuğ Dövlət Teatrı (Neftçilər prospekti 36 - Kukla Teatrının binası)

9 noyabr S.Haqverdiyeva - “Metamorfoza” 19.00

Heydər Əliyev Sarayı (Bülbül prospekti 35)

7 noyabr Tofiq Quliyev adına I Estrada mahnısı müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılması və qala-konserti 19.00

9 noyabr “Bu şəhərdə” şou proqramı 19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası (İstiqlaliyyət küçəsi 2)

7 noyabr 9 Noyabr - Dövlət Bayrağı Günüə həsr olunmuş konsert
Q.Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri
Bədii rəhbər - Teymur Göyçayev: solist - Şərif Bağirov (klarnet) 19.00

Kamera və Orqan Musiqisi Zalı (28 May küçəsi 2)

7 noyabr Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının və “Mədəniyyət” kanalının birgə layihəsi. Orqan Musiqisi Festivalının açılışı 19.00

8 noyabr Orqan Musiqisi Festivalı - Gənc orqan ifaçılarının konserti 19.00

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi (Dənizkənarı Milli Park)

8 noyabr Əməkdar artist, xanəndə Nuriyyə Hüseynovanın iştirakı ilə muğam axşamı 19.00

Göyçayda Nar festivalı keçirilib

3-4 noyabr tarixində Göyçayda XIII Nar festivalı keçirilib. Mədəniyyət Nazirliyi və rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən ənənəvi festivala dövlət və hökumət nümayəndələri, millət vəkili, ictimai xadimlər, xarici ölkələrin Azərbaycandakı diplomatları, yerli və xarici iş adamları, minlərlə yerli sakin qatılıb. Mədəniyyət Nazirliyi Həmkarlar İttifaqının 40 nəfərə yaxın üzvü də tədbirdə iştirak edib.

Rayon rəhbərliyi və qonaqlar bayramsayağı bəzədilən Nəriman Nərimanov küçəsində musiqi sadaları altında, təntənəli şəkildə qarşılanıblar. Milli geyimli qızlar onlara yerli mütəssisələrin istehsalı olan nar şirələri paylayıblar.

Professor Arif Məmmədov adına Uşaq musiqi məktəbinin qarşısında festivalın açılış mərasimi keçirilib.

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mehdi Səlimzadə

iştirakçıları salamlayaraq, nar bayramı münasibətilə onları təbrik edib, narçılığın bölgədə təsərrüfatın ənənəvi sahələrinə biri olduğunu diqqətə çatdırıb. Qeyd olunub ki, 13-cü dəfə

təşkil edilən bu məhsul bayramı Göyçayda meyvəçiliyin və turizmin inkişafı baxımından əhəmiyyət daşıyır. Həm yerli əhalinin, həm də ölkəmizə gələn qonaqların böyük marağına səbəb olan nar bayramı bir daha sübut edir ki, Azərbaycan öz mədəni irsini, adət-ənənələrini qoruyub saxlamaqdadır.

Sonra rəngarəng bayram konserti olub. Xanəndələrin ifasında milli mahnılar oxunub, rəqslər nümayiş etdirilib. Milli geyimli atlılar dəstəsinin keçidi iştirakçılarda xoş əhval-ruhiyyə yaradıb.

Qonaqlar rayonun 30-dan çox kəndinin sakinləri tərəfindən təşkil edilən nar və nar məhsullarının sərgisi ilə tanış olublar. Sərgidə nardan hazırlanan məhsullar, o cümlədən nardança, nar şərbəti, nar şirəsi, nar mürəbbəsi, habelə milli mətbəxinizin bənzərsiz nümunələri olan döşəməplov, təndir çörəyi, yuxa, kətə və müxtəlif şirniyyatlar təqdim edilib.

Ertəsi gün festival Heydər Əliyev parkında davam etdi. Nar və nar məhsullarının satış-yarmarkaları, yerli musiqiçilərin iştirakı ilə konsert təşkil olunub, nardan hazırlanan müxtəlif əl işləri nümayiş etdirilib.

Müxtəlif turizm şirkətləri 3-4 noyabr tarixində Bakıdan Göyçaya endirimli qiymətlərlə tur-aksiyalar keçiriblər. Turistlər Göyçaya gələrək rayonun gözəllik-görməli yerləri ilə tanış olub, bayram tədbirinə qatılıblar.

Özbəkistanda “Azərbaycan mədəniyyəti və ədəbiyyatı həftəsi”

Özbəkistandakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin layihəsi ilə cari ilin 8-12 noyabr tarixində qardaş ölkədə “Azərbaycan mədəniyyəti və ədəbiyyatı həftəsi” keçiriləcək.

Silsilə tədbirlər Nizami adına Daşkənd Dövlət Pedaqoji Universitetində açılış mərasimi ilə başlayacaq. Burada “Qürurumuz - yüz illik Cümhuriyyətimiz” adlı sərgi, habelə milli suvenirlər, tarixi geyimlər nümayiş olunacaq.

9 noyabrda Nizami adına Daşkənd Dövlət Pedaqoji Universitetində “Hüseyn Cavid yaradıcılığı dünya dramaturgiyasının zirvəsidir” adlı elmi konfrans keçiriləcək. Tədbirdə iki ölkə arasında ədəbi əlaqələrə, Hüseyn Cavid yaradıcılığına dair məruzələr dinlənəcək. Konfransın materialları artıq Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi tərəfindən özbək dilində Daşkənddə çap olunub.

Həftə çərçivəsində Daşkənddəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində (AMM) Özbəkistanın şəhərlərində lentə alınmış “Azərbaycan, Qarabağ, sülh üçün oxu” musiqi klipi nümayiş etdiriləcək, tarixi geyimlərimizdən ibarət moda sərgisi iştirakçılara təqdim olunacaq. Özbəkistanın bir sıra kitabxanalarına tariximiz, mədəniyyətimiz, ədəbiyyatımız, ölkəmizin son illər əldə etdiyi nailiyyətlərə dair kitablar hədiyyə olunacaq.

Tədbirlərin yekunu olaraq AMM-də “Sən yaşa, Azərbaycan” adlı foto və rəsm sərgisi, konsert keçiriləcək.

“Dostluğun sehri” Beynəlxalq rəsm müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

sahilindəki qədim Sozopol şəhərində “Soleil” 8-ci Beynəlxalq Frankofoniya Festivalı çərçivəsində keçirilən plenerdə azərbaycanlı rəssamlar Bəhruz Kəngərli və Bəhram Xəlilovun iştirakı, onların əsərlərinin rəğbətlə qarşılanması barədə məlumat verib. Səfir bu cür qarşılıqlı mədəni tədbirlərin

ölkələrimiz arasında əlaqələrin dərinləşməsinə əlavə töhfə olduğunu nəzərə çatdırıb.

Sonda diplomat “Dostluğun sehri” II Beynəlxalq uşaq rəsm müsabiqəsinin qaliblərinə diplom və medalları təqdim edib. Müsabiqədə Bolqarıstandan 4 uşaq müxtəlif yerlərə layiq görüldü və diplomlarla təltif olundu.

Muzeydə uşaqlar üçün rəsmdən ustad dərsi

Noyabrın 3-də Abdulla Şaiqin mənzil muzeyində “Abdulla Şaiqin nağıl obrazları uşaqların təsvirində” adlı tədbir təşkil olundu.

Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının dosenti, sənəşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Sabir Qasımov və sənəşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səkinə Bağirova tədbirdə iştirak edən kiçikyaşlı uşaqlara rəsm sənətinə ustad dərsi keçiblər. Mülətimlərin köməkliyi ilə uşaqlar Abdulla Şaiqin nağıllarından tanıyıb sevdikləri obrazları və payız lövhələrini rəngli qələmlərlə təsvir ediblər. Onlar çəkdikləri rəsmləri mənzil-muzeyə bağışlayıblar.

Sonda tədbir iştirakçıları maraqlı əl işlərinə görə təltif

ediliblər. Balacaqlar muzeyin ekspozisiyası ilə də tanış olublar.

Bakıda portuqaliyalı rəssamın sərgisi açılacaq

Noyabrın 17-də Muzey Mərkəzinin sərgi qalereyasında Portuqaliyanın Azərbaycandakı diplomatik nümayəndəliyi tərəfindən bu ölkənin məşhur rəssamı Carlos Motanın “Found and findings” adlı beynəlxalq rəsm sərgisi açılacaq.

Sərgi noyabrın 23-dək davam edəcək.

Carlos Motanın əsərləri azad ruhlu olduğu üçün çoxsaylı interpretasiyaları cəmləşdirir. Bu

CARLOS MOTA
found and findings
PORTUQALIYALI RƏSSAMIN BEYNƏLXALQ SƏRGISI
17-23 noyabr 2018
Muzey Mərkəzi / Sərgi Qalereyası

əsərlər özündə hərəkət, enerji və həyatı mana daşıyır.

Bu, konsepsiyası olmayan, amma əvəzində beyni sonsuz interpretasiyalar üçün açan bir yaradıcılıqdır.

Portuqaliyanın Ponta Delgada şəhərində anadan olan rəssam Belçikada – Brüssel İncəsənət Məktəbində interyer memarlığı üzrə təhsil alıb. Hazırda Lissabonda yaşayan rəssamın əsərləri İspaniya, İtaliya, Belçika, Almaniya, Hollandiya, Danimarka, Meksika, ABŞ, Kanada, Braziliya və başqa ölkələrdə nümayiş olunub.

Türk dünyası

“Cəmilə” və “Luvr ördəyi” qarakalpakca danışır

Berdax adına Qarakalpak Dövlət Akademik Musiqili Dram Teatrında (Özbəkistan) dünya şöhrətli qırğız yazıçısı Çingiz Aytmatovun “Cəmilə” və “Dəniz kənarı ilə qaçan alabaş” povesti əsasında “Luvr ördəyi” tamaşalarının premiyerası olub.

Ötən əsrin 50-ci illərindən əsərləri qarakalpak dilinə çevrilmiş Çingiz Aytmatovun yaradıcılığı bu xalqın ədəbiyyatına da müsbət təsir göstərmiş.

Ədibin 90 illik yubileyi münasibətilə hazırlanmış tamaşalar kollektivin gənc üzvlərinin qüvvəsi ilə ərəşəyə gəlib. “Cəmilə” tamaşasına Marxabay Usenov quruluş verib. “Luvr ördəyi”nin səhnələşdirmə və səhnə quruluşunun müəllifi Muxtar Reymondur.

Bişkekə sənədli film festivalı

“Bir Duyno – Kirgizistan” XII Beynəlxalq sənədli film festivalı bu il noyabrın 12-dən 16-dək Bişkekə keçiriləcək. Builki festivalı BMT-nin İnsan hüquqlarına dair bəyannaməsinin 70 illiyinə həsr olunub. Münsiflər heyəti 18 ölkədən təqdim edilən 55 filmədən 24-nü seçərək müsabiqə proqramına daxil edib.

Bu ilki seçim zamanı sənədli filmlərin ssenarilərində uşaq və qadınların, daha çox əziyyətə məruz qalan insan qruplarının, ədalət məhkəməsinə çıxma bilməyən insanların problemlərindən, qapalı müəssisələrdəki işgəncələrdən söz açılmasına diqqət yetirilib. Kinolentlərdə həmçinin ekoloji cəhətdən təhlükəli regionlarda yaşayan insanların taleyi də işıqlandırılıb. Mövzular geniş olsa da, onları hər bir insanın ləyaqətli ömür yaşamasına qayğı hissi birləşdirir.

“İtililmiş sevgi kumirləri”

“Astana Balet” teatrında (Qazaxıstan) neoklassika üslubunda tamaşaya qoyulmuş yeni baletin premiyerası olub. ABŞ-ın məşhur xoreoqraflarından sayılan Nikolo Fontenin quruluşunda, İtaliya bəstəkarı Etsio Bossonun musiqisi əsasında hazırlanmış birləpərdəli “İtililmiş sevgi kumirləri” (“Love’s Lost Idols”) tamaşası böyük maraqla qarşılanıb.

Nikolo Fonte sənətdə cəsur novator kimi tanınır. Tənqidçilərin dediyinə görə, onun quruluşları ekspressivliyi və cəlbəedici süjetləri ilə seçilir.

Nikolo Fonte ilə “Astana Balet” truppasının ilk görüşü teatrın Nyu-Yorka ötən ilki qastrolu zamanı baş tutub. Kollektivin çıxışını seyr edəndən sonra xoreoqraf teatrın peşəkarlıq səviyyəsi barədə təəssüratını bölüşüb. Sonradan məxsusi olaraq Qazaxıstan paytaxtının balet teatri üçün orijinal səhnə əsərinin yaradılması barədə qərar qəbul edilib.

Teatrın 5-ci mövsümünün ilk premiyerası olan “İtililmiş sevgi kumirləri” tamaşası “Hər şeyin nə vaxtsa bitəcəyini bilərək yaşamaqdan və sevməkdən necə usanmamalı?” fəlsəfi sualına cavab verir.

Gülçahan MİRMƏMMƏD

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr, 1D.
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-57-72 (redaktor)
530-34-38 (məsul katib)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279

İndeks: 0187

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5178

Sifariş: 3343

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.